صد و ده پرسش پیرامون امیرالمؤمنین علی ابن ابیطالب

www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.ir

صد و ده پرسش پيرامون اميرالمومنين علي‌بن ابيطالب عليهماالسلام

مشخصات کتاب

سرشناسه: جزايري، حسن رضا
عنوان و نام پديدآور: صد و ده پرسش پيرامون اميرالمومنين علي‌بن ابيطالب عليه‌السلام/ حسن‌رضا جزايري [باهتمام انجمن جوانان راه ولايت علي‌بن ابي‌طالب عليه‌السلام].
مشخصات نشر: [قم]: طليعه‌النور، ۱۳۷۹.
مشخصات ظاهري: [۶۴] ص.
شابك: ۲۵۰۰ ريال: 964-7052-18-9
يادداشت: كتابنامه به صورت زيرنويس.
موضوع: علي‌بن ابي‌طالب(ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ق. -- فضائل -- پرسشها و پاسخها
شناسه افزوده: انجمن جوانان راه ولايت علي‌ابن‌ابي‌طالب (ع)
رده بندي كنگره: BP۳۷/۴/ج۴ص۴ ۱۳۷۹
رده بندي ديويي: ۲۹۷/۹۵۱
شماره كتابشناسي ملي: م ۸۰-۹۳ ۶۰

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم
اَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعالَمينَ وَ الصَّلوةُ وَ السَّلامُ عَلي سَيِّدِنا وَ نَبِيِّنا مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطّاهِرينَ وَ لا سِيَما أَصْلِ الْوُجُودِ وَ عَيْنِ الشّاهِدِ وَ الْمَشْهُودِ، عَلِيِّ بْنِ اَبي طالِبٍ عَلَيْهِمَا السَّلامُ وَ لَعْنَةُ اللّهِ عَلي اَعْدائِهِمْ اَجْمَعينَ اِلي يَوْمِ الدّينِ
حضرت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام شخصيتي هستند كه نظير و مانند نداشته و ندارند و از تعريف و توصيفشان تمام عقول عاجز است و ما هم نمي‌توانيم ذرّه‌اي از فضائل حضرت را بفهميم و بيان كنيم، امّا به حسب وظيفه و به عنوان احياء امر اهل بيت عصمت و طهارت عليهم‌السّلام كه فرموده‌اند: رَحِمَ اللّهُ مَنْ اَحْيا اَمْرَنا [1] بر هر فردي از افراد جامعه‌ي اسلامي واجب و لازم است كه در راستاي ولايت و محبّت آن حضرت و مخصوصاً در روز ولايت «عيد غديرخم» به اندازه‌ي توان خود قدمي برداشته از انوار مقدّس اين خورشيد نورافشان بهره‌وري نمايد:
اظهار سرور قلبي و زباني، تبريك و تهنيت گفتن به شيعيان، برگزار كردن جشن‌هاي عمومي، پوشيدن لباس نو، هديه دادن به يكديگر، ديدار مؤمنين، توسعه بر خانواده و برادران، عقد اخوّت و برادري، شكر و حمد الهي، زيارت حضرت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام، روزه گرفتن، نماز و عبادت، دعا و احيا، صلوات بر محمّد و آل محمّد، لعنت و بيزاري جستن از دشمنان ايشان، تجديد عهد و پيمان و بيعت با آن حضرت از جمله مراسمي است كه به دستور ائمه‌ي اطهار عليهم‌السّلام در اين روز وارد شده است، اميدواريم كه كليه‌ي برادران و خواهران ديني خود را در اين امر شركت داده و هر يك به نحوي ولايت و محبّت خود را به آستان مقدّس آن حضرت ابراز نمايند و موجبات خشنودي فرزند گراميشان قطب دايره‌ي عالم امكان و محور هستي حضرت بقية اللّه الأعظم حجّة بن الحسن المهدي عجّل اللّه تعالي فرجه الشريف را ايجاد نمايند.
[صفحه 4]
امّا چون خلقت و آفرينش ما به خاطر عبادت و بندگي خداست [2] و عبادت بدون شناخت او صورت نمي‌گيرد و نيز شناخت خدا بدون معرفت حجّت الهي ممكن نيست پس مهمترين عملي كه در روز عيد غدير و نيز ديگر ايّام سال بر همه‌ي ما لازم است آشنايي با آن بزرگوار و شناخت آن حضرت است.
آيا مولاي خود را مي‌شناسيم؟ آيا واقعاً مي‌توانيم خود را يك شيعه بناميم؟ آيا به مرگ جاهليّت نخواهيم مُرد؟ از اميرالمؤمنين عليه‌السّلام چه مي‌دانيم؟ آيا مي‌دانيم وظيفه‌ي ما چيست؟ براي چه آفريده شده‌ايم؟ آيا

هدف از آفرينش انسان كسب معرفت و كمال نيست؟ آيا زندگاني ما هيچ شباهتي به زندگاني اميرالمؤمنين عليه‌السّلام دارد؟ و هزاران پرسش ديگر كه بايد به پاسخ همه‌ي آنها دست يابيم. در اين جزوه‌ي مختصر، سعي بر اين داريم كه به نتيجه رسيده، با استفاده از آيات شريفه‌ي قرآن و روايات و احاديث اهل بيت‌عليهم‌السّلام به پاسخ پرسشهاي خود آگاه شويم، و من اللّه التوفيق.

سيّد حسن‌رضا جزايري

شعبان المعظّم 1421 ه.ق

امیرالمؤمنین در ولادت

پرسش 001

چرا خداوند، حضرت مريم سلام اللّه عليها را براي زايمان به خانه‌اش (بيت المقدّس) راه نداد، امّا ديوار كعبه را براي ورود فاطمه‌ي بنت اسد سلام اللّه عليها شكافت؟
پاسخ: زيرا حضرت فاطمه‌ي بنت أسد مولودي در شكم داشتند كه از اهل بيت عصمت و طهارت بوده، مصداق اين آيه‌ي شريفه مي‌باشند كه خدا در قرآن كريم مي‌فرمايد:
«اِنَّما يُريدُ اللّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهيراً»
اين است و جز اين نيست كه خداوند اراده فرموده شما اهل بيت را از هر ناپاكي و پليدي دور فرمايد، و شما را پاك كند به بهترين پاك كردن. [3].

پرسش 002

چگونه حضرت علي عليه‌السّلام سخن گفتند در حالي كه سه روز بيشتر نداشتند؟

[صفحه 6]

پاسخ: همانگونه كه طبق صريح آيه‌ي قرآن مجيد در سوره‌ي مريم آيه 30 حضرت عيسي عليه‌السّلام در گهواره صحبت فرمودند، سخن گفتن اميرالمؤمنين عليه السّلام پس از ولادت تعجّبي ندارد و خدا بر همه چيز قادر است و طبق روايات متعدد فريقين پس از ولادت در آغوش رسول خدا صلّي اللّه عليه و آله و سلّم تورات و انجيل و كتب انبيا عليهم‌السّلام و نيز قرآن را تلاوت فرمودند.

پرسش 003

وقتي فاطمه‌ي بنت اسد سلام اللّه عليها انگشتان اميرالمؤمنين عليه السّلام را در گهواره با پارچه‌اي مي‌بستند حضرت چه مي‌كردند؟
پاسخ: حضرت علي عليه‌السّلام پارچه را پاره مي‌كرده و مي‌فرمودند: مادر جان، من مي‌خواهم با اين انگشتانم تسبيح و ذكر خدا بگويم. [4].

امیرالمؤمنین در شب معراج

پرسش 004

آيا اميرالمؤمنين عليه‌السّلام از وقايع شب معراج با خبر بودند؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم مي‌فرمايند: شبي كه مرا به معراج بردند و به مقام قاب قوسين أو ادني (فاصله‌ي دو كمان يا كمتر با مقام ربوبي) رسيدم خداوند عزّوجل فرمود: يا محمّد! محبوب‌ترين بندگانم نزد تو كيست؟ عرض كردم: پروردگارا تو بهتر مي‌داني. فرمود: مي‌دانم امّا مي‌خواهم از زبان تو بشنوم. عرض كردم: پسر عمويم علي بن ابيطالب عليه‌السّلام پس فرمود: به اين مكان توجّه كن ناگاه ديدم علي بن ابيطالب عليه‌السّلام كنار من ايستاده، سرش را بالا گرفته كلمات حق را مي‌شنود، پس به سجده رفتم و خدا را به اين نعمت شكر نمودم. [5].

پرسش 005

نوري كه در شب معراج پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم را متعجّب نمود چه بود؟

پاسخ: نبي اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم مي‌فرمايند: شب معراج وقتي داخل بهشت شدم نور عجيبي به صورتم برخورد نمود، به جبرئيل گفتم: اين نوري كه مي‌بينم از چيست؟ عرض كرد: اين نورِ خورشيد و ماه نيست بلكه حوريّه‌اي از حوريان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام از قصر خود بيرون آمد و به شما نگاه كرده، تبسمي نمود، اين نور از دهان او خارج شد و تا زماني كه آن حضرت وارد بهشت مي‌شوند در بهشت مي‌چرخد. [6].

پرسش 006

مقام حضرت ابراهيم عليه‌السّلام در بهشت چيست؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم فرمودند: شب معراج به جبرئيل گفتم: چرا پدرم حضرت ابراهيم عليه‌السّلام را نمي‌بينم؟ پس مرا به باغي برد كه در آن درختي بود و به جاي شاخه پستانهايي مانند پستانهاي گوسفندان داشت و در زير آن درخت نوزاداني بودند، هرگاه پستان از دهان يكي از آنها در مي‌آمد، حضرت ابراهيم عليه‌السّلام در دهان او قرار مي‌داد.
[صفحه 8]
به او سلام كردم، بعد از جواب سلام عرض كرد: يا محمّد چه كسي را در امّتت به جاي خود قرار دادي؟ گفتم: علي عليه‌السّلام را. عرض كرد: خوب جانشيني براي خود منصوب كرده‌اي يا محمّد! من از خدا تقاضا كردم كه سرپرستي و رسيدگي به اطفال شيعيان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام را به من بسپارد و تا روز قيامت به آنها رسيدگي كرده به ايشان غذا مي‌دهم. [7].

امیرالمؤمنین در هجرت پیامبر

پرسش 007

ليلة المبيت چه شبي است؟ و در آن شب چه آيه‌اي بر رسول اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم نازل شد؟

پاسخ: شبي كه پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم به مدينه هجرت فرمودند و حضرت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام جاي ايشان در بسترشان خوابيدند و جان خود را فداي رسول اللَّه صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم كردند و آيه‌ي ذيل بر قلب نازنين نبي اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم نازل شد:

«وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْري نَفْسَهُ ابْتِغاءَ مَرْضاتِ اللَّهِ وَ اللّهُ رُئُوفٌ بِالْعِبادِ». [8].

و از مردم كساني هستند كه با خدا معامله مي‌كنند جان مي‌دهند و رضاي خدا را مي‌گيرند و خدا نسبت به بندگانش رئوف و مهربان است. [9].

[صفحه 9]

پرسش 008

وقتي كه پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم از اميرالمؤمنين عليه‌السّلام درخواست كردند به جايشان بخوابند، ايشان چه عكس‌العملي نشان دادند؟
پاسخ: امام علي عليه‌السّلام تبسّمي نموده و سجده‌ي شكر بجا آوردند، بعد برخاسته، عرضه داشتند: «يا رسول اللَّه صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم چشم و گوش و سروجانم فداي شما باد امر خدا را اطاعت كنيد و به مدينه برويد من هم امر خدا و شما را اطاعت كرده، در جاي شما مي‌خوابم تا شما محفوظ بمانيد. [10].

پرسش 009

در موقع خوابيدن حضرت علي عليه‌السّلام به جاي پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم، خداوند به جبرئيل و ميكائيل چه فرمود؟
پاسخ: فرمود: «اي جبرئيل و اي ميكائيل من شما را با هم برادر قرار دادم، كدام يك حاضريد جان خود را فداي ديگري كنيد؟
جبرئيل حاضر نشد ميكائيل هم قبول نكرد آن وقت خداوند فرمود بنگريد به زمين و ببينيد حبيب من علي عليه‌السّلام چگونه جان خود را سپر بلاي برادرش پيامبراكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم‌كرده است. به زمين برويد و از او محافظت كنيد.
[صفحه 10]
پس آنها به زمين رفتند، جبرئيل بالاي سر اميرالمؤمنين عليه‌السّلام و ميكائيل پايين پاي حضرت نشستند و با هم عرض كردند يا علي تو عجب مقامي داري! خدا به وسيله‌ي تو بر ملائكه مباهات مي‌كند. [11].

پرسش 010

وقتي پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم به منطقه‌ي قبا در نزديكي مدينه رسيدند چه كردند؟

پاسخ: در آنجا ماندند و ديگر جلو نرفتند و فرمودند: من منتظر علي عليه السّلام مي‌مانم. و پس از پانزده روز اميرالمؤمنين عليه‌السّلام و اهل بيت پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم به حضرت ملحق شدند. در طول اين مدّت ابابكر لعنة اللّه عليه مي‌گفت:

يا رسول اللّه بيائيد هر چه زودتر به مدينه برويم،، مردم از آمدن شما خوشحال مي‌شوند و منتظر قدوم شما هستند و شايد علي تا يك ماه ديگر هم به ما نرسد. امّا حضرت مي‌فرمودند: عجله نكن من به مدينه نمي‌روم، تا وقتي كه برادر و پسر عمّم و بهترين اهل‌بيتم را ببينم. [12].

پرسش 011

وقتي حضرت علي عليه‌السّلام به پيامبر اكرم‌صلّي‌اللَّه عليه وآله و سلّم ملحق شدند در چه حالي بودند و آن حضرت چه كردند؟
[صفحه 11]
پاسخ: وقتي اميرالمؤمنين عليه‌السّلام نزد پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم آمدند پاهايشان از سختي راه زخم شده بود، پيامبر اكرم صلّي‌اللَّه عليه وآله وسلّم حضرتش را در آغوش گرفته، با ايشان معانقه كردند و براي زخم شدن پاي حضرت گريه كردند و بعد با آب دهان مبارك خود پاي حضرت را شستشو دادند به طوري كه تا آخر عمر پاي حضرت زخم نشد.[13].

جنگ احد

پرسش 012

نداي «لا سَيْفَ اِلاَّ ذُوالْفِقارِ وَ لا فَتي اِلاَّ عَلِيّ» چه موقع بين زمين و آسمان داده شد؟
پاسخ: اميرالمؤمنين عليه السلام فرمودند: در روز جنگ احد پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم به من فرمودند: يا علي آيا مدح و ثناي خود را از آسمانها مي‌شنوي؟ همانا ملكي كه نامش رضوان است در آسمان صدا مي‌زند:
«لا سَيْفَ اِلاَّ ذُوالْفِقارِ وَ لا فَتي اِلاَّ عَلِيّ»
هيچ شمشيري نيست مگر ذوالفقار، و هيچ جوانمردي نيست جز حضرت عليّ بن أبي‌طالب عليهماالسّلام و نيز روايت شده كه در روز جنگ احد به پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم خطاب شد:
نادِ عَلِيّاً مَظْهَرَ الْعَجائِبِ
تَجِدْهُ عَوْناً لَكَ فِي النَّوائِبِ
كُلُّ هَمٍّ وَ غَمٍّ سَيَنْجَلي
بِوِلايَتِكَ يا عَلِيُّ يا عَلِيُّ يا عَلِيُّ
صدا بزن علي را كه مظهر همه‌ي عجائب است، او را يار و معين در سختي‌ها و مشكلات مي‌يابي.
هر هم و غمّي برطرف مي‌شود به واسطه ولايت تو، ياعلي، ياعلي ياعلي.
[14].
[صفحه 12]

جنگ احزاب

پرسش 013

وقتي اميرالمؤمنين عليه‌السّلام براي مبارزه با عمروبن عبدود [15] در جنگ احزاب به ميدان آمده او را به هلاكت رساندند، رسول اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم چه فرمودند؟
پاسخ: فرمودند: خدايا او را محافظت فرما از تمام اطرافش و بعد فرمودند: «بَرَزَ الايمانُ كُلُّهُ اِليَ الشِّرْكِ كُلِّهِ» تمام ايمان مقابل تمام شرك قرار گرفت. [16] و نيز فرمودند: «ضَرْبَةُ عَلِيٍّ يَوْمَ الْخَنْدَقِ اَفْضَلُ مِنْ عِبادَةِ الثَّقَلَيْنِ»
ضربه‌ي اميرالمؤمنين عليه‌السّلام در روز خندق از عبادت ثقلين بالاتر و برتر است. [17].
[صفحه 13]

جنگ خیبر

پرسش 014

وقتي عمر و ابابكر لعنة اللّه عليهما شكست خورده و ترسان از خيبر باز گشتند پيامبراكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم چه فرمودند؟

پاسخ: فرمودند: فردا پرچم را به دست كسي مي‌دهم كه خدا و رسول را دوست دارد و خدا و رسول او را دوست دارند و هيچگاه از جنگ فرار نمي‌كند و بر نمي‌گردد مگر اينكه فتح و پيروزي را مژده دهد. [18].

پرسش 015

وقتي حضرت علي عليه‌السّلام، پيامبر صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم را از چشم درد و سردرد خود مطلع ساختند حضرت چه كردند؟
پاسخ: فرمودند: يا علي سرت را بر دامان من بگذار و بعد با آب دهان مبارك خود چشم حضرت را شستشو دادند، همان وقت درد از چشمان علي عليه‌السّلام زائل شد و سردردشان نيز رفع شد و پرچم را بدست گرفته، به ميدان رفتند. [19].
[صفحه 14]

پرسش 016

كسي كه در جنگ خيبر مقابل علي عليه‌السّلام ايستاده بود چه كسي بود و حضرت چگونه با او مبارزه كردند؟

پاسخ: مرحب بزرگترين و قدرتمندترين جنگجوي يهود بود كه بر سر كلاهخودي از آهن داشت و بر روي آن سنگي بزرگ بود و بدور اين سنگ پارچه‌اي پيچيده بود قامتي بلند و هيكلي بزرگ داشت.

اميرالمؤمنين عليه‌السّلام ابتدا يهوديان را به اسلام دعوت كردند و بعد به جزيه و بعد به جنگ، آنها جنگ را انتخاب كردند سپس حضرت با مرحب وارد جنگ شدند و با اوّلين ضربه چنان او را هلاك كردند كه شمشير، سنگ و كلاهخود را شكافت و تا گلوي او فرو رفت و آن ملعون صيحه‌اي زد و به هلاكت رسيد. [20].

پرسش 017

درب خيبر چه خصوصيّاتي داشت؟ و آن حضرت چگونه قلعه‌ي خيبر را فتح نمودند؟

پاسخ: درب خيبر سنگي بود كه آن را در صخره‌اي حفّاري كرده بودند و به حدّي بزرگ بود كه چهل نفر مرد جنگجو و قوي هيكل نمي‌توانستند آن را تكان دهند.

پس از كشته شدن مرحب كه يهوديان به داخل قلعه فرار كردند و درب را بستند حضرت علي عليه‌السّلام به طرف درب حمله كردند و دستگيره‌اي را كه وسط درب بود با دست چپ گرفته، آن را از جا كندند در اين هنگام يهوديان به حضرت علي عليه‌السّلام حمله كردند و حضرت درب را سپر قرار دادند و به آنها حمله‌اي نمودند كه همه پا به فرار گذاشتند و بعد درب را پرتاب كردند به طوري كه از بالاي سر لشكر مسلمين عبور كرد و پشت سر لشكر اسلام به زمين افتاد. [21].

[صفحه 15]

پرسش 018

بعد از فتح خيبر پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم به حضرت علي عليه‌السّلام چه فرمودند؟

پاسخ: فرمودند: يا علي اگر نمي‌ترسيدم از اينكه مردم درباره‌ي شما بگويند آنچه را كه نصاري درباره‌ي عيسي عليه‌السّلام گفتند، مي‌گفتم مطالبي را كه از گروهي نگذري مگر اينكه خاك پايت را توتياي چشمشان كنند و از آن براي شفا بردارند.

امّا همين قدر مي‌گويم كه تو از من هستي و من از تو، تو از من ارث مي‌بري و من از تو، نسبت تو به من همانند هارون به موسي است، تو ادا كننده‌ي حقوق و ادامه دهنده‌ي پيمان رسالت و رازدار اسرار من مي‌باشي و اساس سنت من نسبت به مخالفان مي‌جنگي و فرداي قيامت نزديك‌ترين مردم به من هستي و بر سر حوض خليفه و جانشين مني، بدون شك شيعيانت چهره‌هاي درخشان بر منبرهايي از نور در اطراف من گرد مي‌آيند و من از آنها شفاعت كرده، در بهشت همسايگان من خواهند بود. [22].

[صفحه 16]

غدير خم

پرسش 019

آيه تبليغ چه آيه‌اي است و چه موقعي بر پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم نازل شد؟

پاسخ: آيه‌ي 67 سوره‌ي مائده است خداوند مي‌فرمايد:

«يا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ ما أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَما بَلَّغْتَ رِسالَتَهُ وَ اللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ وَ اللَّهُ لا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكافِرِينَ» اي رسول ما ابلاغ كن آن چيزي را كه بر تو نازل كرديم كه اگر آن را ابلاغ نكني، رسالتت را انجام نداده‌اي و خدا تو را از كينه دشمنان در امان مي‌دارد.

و هنگامي كه رسول اللَّه صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم از حَجَّةُ الْوِداع برمي‌گشتند در سرزميني به نام غدير خُم اين آيه بر حضرت نازل شد. [23].

پرسش 020

بعد از نزول آيه‌ي تبليغ پيامبراكرم‌صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم چه كردند؟
پاسخ: همين كه به منطقه‌ي (كراع الغميم) كه غدير خم در آن واقع شده رسيدند حركت خود را به طرف راست جاده و به سمت غدير تغيير داده، فرمودند: اي مردم! دعوت كننده‌ي خدا را اجابت كنيد كه من پيام‌آور خدايم، سپس فرمان دادند تا منادي ندا كند همه‌ي مردم متوقّف شوند و آنان كه پيش رفته‌اند بازگردند و آنان كه پشت سر هستند توقّف كنند و همه در محل غدير جمع گردند. [24].
[صفحه 17]

پرسش 021

خصوصيّات سر زمين غدير چيست؟
پاسخ: گودال غدير خُم محّلي است كوهستاني و بسيار گرم كه آبهاي باران از مجاري كوه سرازير و در آن گودالها جمع مي‌شوند و مسافرين و ساكنين اطراف از آن استفاده مي‌كنند.
اين محل در دويست و بيست كيلومتري مكّه و به فاصله چهار كيلومتر قبل از جحفه كه محل افتراق اهل مدينه و مصر و عراق و نجد بود واقع شده است و مسجد غدير ومحل نصب اميرالمؤمنين عليه‌السّلام اكنون محل زيارت و عبادت زائران مي‌باشد.

پرسش 022

چگونه مكان سخنراني آن حضرت آماده شد؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم مقداد و سلمان و ابوذر و عمار را فراخوانده به آنها دستور دادند تا به محل درختان كهنسال بروند و آنجا را آماده كنند، آنها خارهاي زير درختان كندند و سنگهاي ناهموار را جمع كرده، زير درختان را جارو كردند و آب پاشيدند در فاصله‌ي بين دو درخت روي شاخه‌ها پارچه‌اي انداختند تا سايباني از آفتاب باشد و آن محل براي برنامه‌ي سه روزه‌اي كه حضرت در نظر داشتند كاملاً مساعد باشد، سپس در زير سايه‌بان سنگها را روي هم چيدند و از رواندازهاي شتران و ساير مركب‌ها كمك گرفته منبري به بلندي قامت حضرت ساختند و روي آن پارچه‌اي انداختند به طوري كه نسبت به دو طرف جمعيت در وسط قرار بگيرد و صداي ايشان به همه برسد و همه را ببينند. [25].
[صفحه 18]

پرسش 023

بعد از برپايي نماز جماعت در غدير خم پيامبر صلّي اللّه عليه و آله و سلّم چه كردند؟
پاسخ: مردم همه ديدند كه آن حضرت بر فراز آن منبر مخصوص ايستاده، اميرالمؤمنين عليه‌السّلام را فراخواندند و به ايشان دستور دادند بالاي منبر آمده، در سمت راست آن حضرت بايستند، در اين هنگام حضرت نگاهي به راست و چپ جمعيّت نموده، منتظر شدند تا مردم كاملاً جمع شوند و سخنراني تاريخي خود را براي مسلمانان آغاز نمايد. [26].

وقتي رسول اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم بر فراز منبر قرار گرفتند چه فرمودند؟
[صفحه 19]
پاسخ: پس از مقدّمه‌چيني و ذكر مقام خلافت و ولايت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام براي آنكه تا آخر روزگار راه هر گونه شبه را بسته باشند و به هر تلاشي در اين راه خنثي شود فرمودند: باطن قرآن و تفسير آن را براي شما بيان نمي‌كند مگر كسي كه دستش را گرفته او را بلند كنم و بازويش را گرفته بالا برم، سپس بازوي اميرالمؤمنين عليه‌السّلام گرفتند و آن حضرت نيز دست خود را به سمت صورت پيامبر صلّي اللّه عليه و آله و سلّم باز كردند تا آنكه دستهاي هر دو به سوي آسمان قرار گرفت آنگاه پيامبر خدا صلّي اللّه عليه و آله و سلّم اميرالمؤمنين عليه‌السّلام را از جا بلند كردند تا حدّي كه پاهاي آن حضرت محاذي زانوهاي پيامبر صلّي اللّه عليه و آله و سلّم قرار گرفت و مردم سفيدي زير بغل آن دو را ديدند، سپس فرمودند: اي مردم كيست كه بر اهل ايمان از خود آنها سزاوارتر باشد؟ گفتند: خدا و رسول داناترند، پس فرمودند: همانا خدا مولاي من است، آيا من اولي و سزاوارتر از مؤمنين بر خودشان نيستم؟ همه گفتند: آري يا رسول اللّه، در اين هنگام آن حضرت چهار مرتبه اين جمله را تكرار فرمودند:
«مَنْ كُنْتُ مَوْلاهُ فَهذا عَلِيٌّ مَوْلاهُ»
هر كه من مولا و صاحب اختيار اويم، اين علي عليه‌السّلام نيز مولا و صاحب اختيار اوست، خدايا دوست بدار دوستان علي را و دشمن بدار دشمنان او را، ياري كن ياران او را و خار و ذليل گردان خاركننده‌ي او را و او را معيار و ميزان حق و راستي قرار ده. [27].
[صفحه 20]

پرسش 025

رسول اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم از مردم چگونه براي ولايت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام بيعت عمومي گرفتند؟

پاسخ: در اواخر سخنانشان فرمودند: اي مردم چون با يك كف دست و اين وقت كم و با اين سيل جمعيّت امكان بيعت براي همه وجود ندارد، پس آنچه مي‌گويم همگي تكرار كنيد و بگوييد:

«ما فرمان تو را از جانب خداوند درباره‌ي علي بن ابيطالب عليه‌السّلام و امامان از فرزندانش اطاعت مي‌كنيم و به آن راضي هستيم و با قلب و جان و زبان و دستمان با تو بر اين مدعي بيعت مي‌كنيم.

پس همه تكرار كردند و به اين ترتيب بيعت عمومي انجام شد. [28].

پرسش 026

بعد از اتمام خطبه‌ي غدير رسول اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم چه فرمودند؟

پاسخ: فرمودند: بايد آنان كه حاضرند اين امر را به غائبين برسانند.

و نيز فرمودند: «اَللّهُمَّ اَنْتَ شَهيُد عَلَيْهِم اَنيّ قَدْ بَلَغْتُ وَ نَصَحْتُ» بار خدايا تو بر اينها گواهي كه من ابلاغ نمودم و خير و صلاح را به ايشان گفتم. [29].

پرسش 027

كساني كه زودتر از همه با اميرالمؤمنين عليه‌السّلام بيعت كردند چه كساني بودند؟

پاسخ: پيش از همه ابوبكر و عمر لعنة اللّه عليهما براي تهنيت نزد حضرت علي عليه‌السّلام آمدند و گفتند: «بَخٍ بَخٍ لَكَ يَا ابْنَ اَبي طالِبٍ اَصْبَحْتَ وَ اَمْسَيْتَ مَوْلايَ وَ مَوْلي كُلِّ مُؤْمِنٍ وَ مُؤْمِنَةٍ». [30] تهنيت باد تو را و مبارك باد تو را اين مقام، اي پسر ابوطالب، صبح كردي و شام كردي در حالي كه مولاي من و هر مرد و زن مومني گشتي (اوّل كساني هم كه اين بيعت را شكستند آن دو نفر بودند).

[صفحه 21]

پرسش 028

آيه‌ي اكمال دين چيست؟ و چه موقع بر حضرت رسول صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم نازل شد؟

پاسخ: بعد از معرفي اميرالمؤمنين و ابلاغ اين رسالت بزرگ هنوز مردم متفرق نشده بودند كه آيه‌ي 3 سوره‌ي مائده بر پيامبر صلّي اللّه عليه و آله و سلّم نازل شد:

«اَلْيَومَ اَكمَلْتُ لَكُمْ دِيَنَكُمْ وَ اَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتي وَ رَضيتُ لكُمُ الْإِسْلامَ ديناً»

امروز دينتان را براي شما كامل كردم و نعمتم را بر شما تمام كردم و دين اسلام را براي شما پسنديدم. [31].

پرسش 029

زنان چگونه با اميرالمؤمنين عليه‌السّلام بيعت كردند؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم دستور دادند تا ظرف آبي آوردند و پرده‌اي زدند كه نيمي از آن در سويي از پرده و نيم ديگر در آن طرف قرار گيرد تا زنان با قرار دادن دست خود در يك سوي آب و قرار دادن اميرالمؤمنين عليه‌السّلام دست خود را در طرف ديگر با حضرت بيعت كنند. [32].
[صفحه 22]

پرسش 030

مراسم تاجگذاري اميرالمؤمنين عليه‌السّلام چگونه بود؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم بعد از اين مراسم عمامه‌ي خود را كه «سحاب» نام داشت به عنوان تاج افتخار بر سر اميرالمؤمنين عليه السّلام قرار داده، يك طرفش را بر كتف آن حضرت آويختند و فرمودند: «عمامه تاج عرب است، خداوند در روز بدر و حنين مرا به وسيله‌ي ملائكه‌اي كه چنين عمامه‌اي بر سر داشتند ياري نمود». [33].

پرسش 031

جبرئيل بعد از خطبه‌ي پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم چه گفت؟
پاسخ: مردم همه ديدند كه مردي زيبا و خوشبو در كنارشان ايستاده و مي‌گويد: «به خدا قسم هرگز روزي همانند اين روز نديدم، چقدر كار پسرعمويش را مؤكّد نمود! براي او پيماني بست كه جز كافر به خدا و رسول آن را بر هم نمي‌زند، واي بر كسي كه پيمان او را بشكند! در اينجا عمر لعنة اللّه عليه نزد آن حضرت آمد و عرض كرد: شنيدي اين مرد چه گفت؟ فرمودند: آيا او را شناختي؟ عرض كرد: خير، فرمودند: او روح الامين جبرئيل بود، مواظب باش اين پيمان را نشكني كه اگر چنين خدا و رسول و ملائكه و مؤمنين از تو بيزار خواهند بود. [34].
[صفحه 23]

پرسش 032

هنگاميکه پيامبر اکرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم حضرت علي عليه‌السّلام را سر دست بلند کردند شيطان چه کرد؟

پاسخ: ابليس فريادي کشيد که تمام شياطين درياها و خشکي‌ها جمع شدند و گفتند اي سرور ما چه شده که چنين فريادي کشيدي گفت: اين پيامبر کاري کرد که اگر به نتيجه برسد هرگز معصيت خداوند انجام نخواهد گرفت. [35].

پرسش 033

در روز غدير چه زماني شيطان شاد و خوشحال شد؟

پاسخ: هنگامي كه منافقين در بين خود گفتند: پيامبر از روي هواي نفس سخن مي‌گويد، و عمر به ابوبكر لعنة اللّه عليهما گفت: نمي‌بيني چگونه چشمانش در سرش مانند مجانين مي‌گردد. هنگامي كه اين سخنان را گفتند، ابليس از خوشحالي فريادي كشيد و دوستانش را جمع كرده، گفت: ببينيد اينان عهد و پيمان را شكسته و به پيامبر صلّي اللّه عليه و آله و سلّم كافر شدند. [36].

پرسش 034

موضوعات خطبه‌ي غدير از چه قرار است؟

پاسخ: 1- توحيد 2- نبوّت 3- ولايت علي بن ابيطالب عليه‌السّلام 4- ذكر دوازده امام معصوم عليهم‌السّلام 5- فضائل اهل بيت عليهم‌السّلام 6- فضائل اميرالمؤمنين عليه‌السّلام 7- لقب مخصوص اميرالمؤمنين عليه‌السّلام 8- علم اهل بيت عليهم‌السّلام 9- حضرت مهدي (عجّل اللّه تعالي فرجه الشريف) 10- محبّين و شيعيان اهل بيت عليهم‌السّلام 11- دشمنان اهل بيت عليهم‌السّلام 12- پيشوايان ضلالت و گمراهي 13- اتمام حجّت 14- بيعت 15- قرآن 16- تفسير قرآن 17- حلال و حرام 18- نماز و زكات 19- حج و عمره 20- امر به معروف و نهي از منكر 21- قيامت و معاد.

پرسش 035

آن عده از اصحاب و تابعين آنها و علماء و اساتيد و حفّاظ قرون بعد از پيامبر كه حديث غدير را نقل كرده‌اند و كساني كه بيعت كردند، چند نفر بودند؟

پاسخ: طبق نقل علامه‌ي اميني رضوان اللّه عليه در الغدير از اصحاب راويان حديث 110 نفر و از تابعين 84 نفر و از علماء و اساتيد و حُفّاظ كه از قرن دوّم تا چهاردهم هجري بوده‌اند، 360 نفر مي‌باشند و صد و بيست هزار نفر و حتّي بيشتر (طبق اختلاف روايات) با آن حضرت بيعت كردند.

[صفحه 25]

فضیلت عید غدیر خم

پرسش 036

عید اهل بیت علیهم‌السّلام چه روزي است و فضیلت زینت کردن در این روز چیست؟

پاسخ: روز عید اهل بیت روز غدیر خُم و به عبارتي هجدهم ماه ذي‌الحجة الحرام سال 11 هجري مي‌باشد و هر کس در این روز زینت کند و لباس نو بپوشد خدا تمام گناهانش را مي‌بخشد، کوچك باشد یا بزرگ کم باشد یا زیاد و اگر بمیرد شهید از دنیا رفته است. [37].

پرسش 037

امام رضا عليه‌السّلام روز عيد غدير را به چه چيزي تشبيه كرده‌اند؟
فرمودند: هنگامي كه روز قيامت مي‌شود چهار روز با فخر و مباهات بر خداوند وارد مي‌شوند همانند وارد شدن عروس در شب زفاف بر شوهر.
1- روز قربان
2- روز فطر
3- روز جمعه
4- روز غدير و روز غدير نسبت به اينها همانند ماه است نسبت به بقيه ستارگان. [38].

پرسش 038

روز عيد غدير با انبياي الهي عليهم‌السّلام چه نسبتي دارد؟
پاسخ: روزي است كه آتش براي حضرت ابراهيم عليه‌السّلام گلستان شد و به شكرانه‌اش آن روز را روزه گرفت و نيز روزي است كه توبه‌ي حضرت آدم عليه السّلام پذيرفته شد و كشتي حضرت نوح عليه‌السّلام پس از طوفان به ساحل نشست و نيز روزي است كه تمام انبيا و اوصياي آنها به منصب خود منصوب شده‌اند. [39].
[صفحه 26]

پرسش 039

ثواب ديدار كننده‌ي مومنين در روز عيد غدير چيست؟
پاسخ: خدا هفتاد نور داخل قبرش قرار مي‌دهد و قبرش را وسيع مي‌گرداند و هر روز هفتاد هزار فرشته او را زيارت مي‌كنند و به او مژده‌ي بهشت مي‌دهند. [40].

پرسش 040

عيدي خداوند متعال به شيعيان در روز غدير خم چيست؟
پاسخ: امر مي‌کند که براي احترام به پيامبر صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم و اميرالمؤمنين عليه‌السّلام نويسندگان اعمال به مدّت سه روز قلم از شيعيان و دوستان علي عليه‌السّلام بردارند و خطاهاي آنها را ثبت نکنند. [41] (ولي وظيفه‌ي ما اين است که براي تشکر از اميرالمؤمنين عليه‌السّلام حدّاقلّ آن سه روز هيچ گناهي انجام ندهيم).

پرسش 041

روز عيد غدير شيعيان هنگام ديدار با يكديگر چه بايد بگويند؟
پاسخ: اَلْحَمْدُلِلَّهِ الَّذي جَعَلَنا مِنَ الْمُتَمَسِّكينَ بِوِلايَةِ مَوْلانا اَميرِالْمُؤْمِنينَ وَ الْأَئِمَّةِ الْمَعْصُومينَ عليهم‌السّلام. [42].
حمد و سپاس خدايي را كه ما را در زمره‌ي پناه‌آورندگان به ولايت آقا و مولايمان اميرالمؤمنين و امامان معصومين عليهم‌السّلام قرار داد.
[صفحه 27]

پرسش 042

قرآن چه ارتباطي با اميرالمؤمنين عليه‌السّلام دارد؟
پاسخ: اميرالمؤمنين عليه‌السّلام مي‌فرمايند: علم گذشته و آينده در قرآن است و علم قرآن كاملاً در سوره‌ي حمد و علم سوره‌ي حمد كاملاً در بسم اللّه الرحمن الرحيم و علم بسم اللّه كاملاً در باء مي‌باشد و من نقطه‌ي زير باء بسم اللّه الرحمن الرحيم هستم.

پرسش 043

قرآن مجيد بالاتر است يا اميرالمؤمنين عليه‌السّلام؟
پاسخ: قالَ رَسُولُ اللَّهِ صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم: «إِنّي تارِكٌ فيكُمُ الثِّقْلَيْنِ كِتابَ اللَّهِ وَ عَلِيَّ بْنَ أَبي طالِبٍ عليه‌السّلام وَ اعْلَمُوا أَنَّ عَلِيّاً لَكُمْ أَفْضَلُ مِنْ كِتابِ اللَّهِ لاَِنَّهُ مُتَرْجِمٌ لَكُمْ عَنْ كِتابِ اللَّهِ تَعالي» [43] اي مردم من دو چيز گرانبها در بين شما به امانت مي‌گذارم.
1- كتاب خدا
2- عليّ بن ابيطالب عليه السّلام و بدانيد كه عليّ بن ابيطالب عليه‌السّلام بالاتر از قرآن است، زيرا او مترجم و بيان كننده‌ي قرآن مي‌باشد (و با اين بيان توطئه‌ي افرادي كه مي‌گفتند: قرآن براي ما بس است و نيازي به اهل بيت عليهم‌السّلام نداريم، خنثي شد).
[صفحه 28]

پرسش 044

قرآن مجيد از نظر حضرت علي عليه‌السّلام چند قسمت است؟
پاسخ: قالَ عَلِيٌّ عليه‌السّلام: «اَلْقُرْآنُ أَرْبَعَةُ أَرْباعٍ: رُبْعٌ فينا وَ، رُبْعٌ في عَدُوِّنا وَ رُبْعٌ فَرائِضُ وَ اَحْكامٌ، وَ رُبْعٌ حَلالٌ وَ حَرامٌ وَ لَنا كرائِمُ الْقُرْآنِ». [44].
حضرت علي عليه‌السّلام مي‌فرمايند: قرآن بر چهار بخش نازل شده يك قسمت آن درباره‌ي ما اهل بيت است و يك قسمت درباره‌ي دشمنان ماست و يك قسمت از آن فرائض و احكام و يك قسمت از آن بيان حلال و حرام است و آيات ارزشمند قرآن مختصّ به ما اهل بيت است.

پرسش 045

منظور از امام مبين در آيه‌ي شريفه‌ي «وَ كُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْناهُ في إِمامٍ مُبينٍ» چيست؟
پاسخ: وقتي اين آيه‌ي مباركه نازل شد عمر و ابابكر از پيغمبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم سؤال كردند: آيا آن امام مبين تورات است؟ فرموند: نه. پرسيدند: آيا انجيل است؟
فرمودند: نه.
عرضه داشتند: آيا قرآن است؟
حضرت فرموند: نه.
اينجا بود كه اميرالمؤمنين عليه‌السّلام وارد شدند آن وقت رسول گرامي اسلام صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند:
اين آقا آن كسي است كه در او علم هر چيزي است. [45].
[صفحه 29]

پرسش 046

منظور از مؤمن در آيات قرآن مجيد چه كسي است؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: خداوند آيه‌اي نازل نكرده كه در آن «يا اَيُّهَا الَّذينَ آمَنُوا» باشد مگر اينكه حضرت علي عليه السّلام امير و سيّد آنهاست. [46].

پرسش 047

به غير از فرمايشات پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم در رابطه‌ي با خلافت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام بزرگترين دليل بر خلافت حضرت چيست؟
پاسخ: آيه‌ي مباهله [47] كه محدّثين و مفسّرين اهل سنّت تصريح كرده‌اند كه وقتي اين آيه نازل شد، پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم تنها كسي را كه همراه خود به ميعادگاه بردند فرزندانشان حسن و حسين و دخترشان حضرت فاطمه‌ي زهرا و حضرت عليّ بن ابي‌طالب عليهم‌السّلام بودند بنابراين منظور از ابناءنا حسنين عليهماالسّلام و منظور از نساءنا حضرت فاطمه‌ي زهرا سلام اللّه عليها و منظور از انفسنا تنها اميرالمؤمنين عليه‌السّلام بودند و احاديث فراواني در اين زمينه نقل كرده‌اند، [48] پس هنگامي كه نفس چيزي وجود داشته باشد سراغ غير آن نمي‌روند.
[صفحه 30]

پرسش 048

کيفيّت نزول آيه ولايت چگونه بود؟ و کدام آيه است؟

پاسخ: وقتي پيامبر اکرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم ديدند که اميرالمؤمنين عليه‌السّلام در حال رکوع نماز به فقير انگشتر خود را هديه فرمودند دست بر دعا برداشته و عرض کردند: خدايا برادرم موسي از تو تقاضا نمود هارون را وصّي و جانشين او قرار دهي و تو استجابت فرمودي من هم از تو مي‌خواهم علي عليه‌السّلام را وزير و وصّي و جانشين من قرار دهي، راوي گويد: هنوز دعاي پيامبر تمام نشده بود که آيه‌ي ولايت [49] يعني آيه 60 سوره مبارکه‌ي مائده نازل شد، که مي‌فرمايد:

«اِنَّما وَلِيُّکُمُ اللَّهُ وَ رَسَوُلُهُ وَ اَلّذينَ آمَنُوا الَّذينَ يُقيمُونَ الصَّلوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّکوةَ وَ هُمْ راکِعُونَ»

«بدرستي که ولي و صاحب اختيار جان و مال شما تنها و فقط خدا و رسول خدا است و آن کساني که ايمان آوردند آنها که نماز را بپا مي‌دارند و در حال رکوع زکات مي‌دهند.

پرسش 049

وصيّت اميرمومنان عليه‌السّلام درباره‌ي قرآن چه بوده است؟
پاسخ: فرمودند: «اَللَّه اللَّه فِي الْقُرآنِ، فَلايَسْبِقَنَّكُمْ بِالْعَمَلِ بِهِ غَيْرُكُمْ». [50] يعني اينكه خدا را بياد آوريد، درباره قرآن، نكند غير مسلمين به قرآن عمل كنند و از شما سبقت گيرند.
[صفحه 31]

انبیا و امیرالمؤمنین

پرسش 050

بعثت انبياء عليهم‌السّلام بر چه مبنائي بود؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم مي‌فرمايند: شبي كه به معراج رفتم، از ديگر پيامبران پرسيدم: بر چه مبنائي مبعوث به رسالت شده‌ايد؟ گفتند: مبعوث شديم بر اساس شهادت به يگانگي خداوند و اقرار به نبوّت شما و ولايت برادرتان حضرت عليّ بن ابيطالب عليه‌السّلام. [51].

پرسش 051

انبياء چه نسبتي با ائمّه عليهم‌السّلام دارند؟
پاسخ: حضرت علي عليه‌السّلام درباره‌ي مقام ائمّه عليهم‌السّلام مي‌فرمايند:
«عِلْمُ الْأَنْبِياءِ في عِلْمِهِمْ وَ عِزُّ الْأَوْلِياءِ في عِزِّهِمْ وَ سِرُّ الْأَوصِياءِ في سِرِّهِمْ كَالْقَطْرَةِ فيِ الْبَحْرِ وَ الذَّرَّةِ فيِ الْقَفْرِ». [52].
علم انبيا عليهم‌السّلام در قياس با علم امامان عليهم‌السّلام و عزّت اوليا در قياس با عزّت امامان عليهم‌السّلام و اسرار اوصيا در قياس با اسرار ائمّه عليهم‌السّلام مثل قطره‌اي است در دريا و مثل ذره‌اي است در بيابان پهناور.
[صفحه 32]

پرسش 052

مقام پدر اميرالمؤمنين حضرت ابوطالب عليهماالسّلام در چه حدّي است؟
پاسخ: اميرالمؤمنين عليه‌السّلام مي‌فرمايند: به آن خدايي كه حضرت محمد صلّي اللّه عليه و آله و سلّم را به پيامبري برگزيد، اگر پدرم ابوطالب درباره‌ي همه‌ي گناهكاران روي زمين شفاعت كند خدا شفاعتش را مي‌پذيرد و همه را مي‌آمرزد، آيا ممكن است پدر من در آتش معذّب باشد در حالي كه فرزندش قسمت كننده‌ي بهشت و جهنّم است؟
بدانيد و آگاه باشيد كه نور پدرم حضرت ابوطالب از نور همه‌ي خلايق بيشتر است به غير از نور حضرت محمّد و من و فاطمه‌ي زهرا و حسنين و امامان معصومين عليهم‌السّلام خداوند نور او را دوهزار سال قبل از خلقت آدم آفريد. [53].

دوستي و ولايت

پرسش 053

آيا محبّت و دوستي اميرالمؤمنين عليه‌السّلام براي انسان منفعتي دارد؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم در جواب كسي كه همين سؤال را كرد فرمودند: بايد از جبرئيل سؤال كنم، بعد از پرسش جبرئيل بايد از اسرافيل سؤال كنم، سپس از اسرافيل سؤال كرد و او پس از مناجات با خدا به جبرئيل جواب داد، سپس جبرئيل عرض كرد: يا رسول اللّه خداوند وحي فرمود: سلام مرا به حضرت محمد صلّي اللّه عليه و آله و سلّم
[صفحه 33]
برسان و بگو تو نسبت به من مانند خود من هستي و علي عليه‌السّلام نسبت به تو مانند من است نسبت به تو و دوستان علي عليه‌السّلام مانند خودِ او هستند نسبت به تو [54] (به اين معنا كه مقام دوستان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام به اندازه‌ي خود ايشان است، زيرا بالاترين درجه‌ي محبّت فنا و نيستي در محبوب است).

پرسش 054

دوستي و دشمني براي خدا چگونه است؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم در جواب شخصي كه همين سؤال را كرد فرمودند: اين علي را مي‌بيني؟ گفت: آري، يا رسول اللَّه. فرمودند: دوست او را دوست بدار چون دوست خدا است اگر چه قاتل پدر يا پسرت باشد و با دشمن او دشمني كن چون دشمن خداست اگر چه پدر يا پسرت باشد. [55].

پرسش 055

چگونه براي انسان تمام خيرات جمع مي‌شوند؟
پاسخ: قال رسول اللّه صلّي اللّه عليه و آله و سلّم
«مَنْ سَرَّهُ اَنْ يَجْمَعَ اللَّهُ لَهُ الْخَيْرَ كُلَّهُ فَلْيُوالِ عَلِيّاً بَعْدي وَ لْيُوالِ اَوْلِياءَهُ وَ لْيُعادِ اَعْدائَهُ» [56] هر كس دوست دارد خدا تمام خيرات را براي او جمع كند بايد علي را بعد از من دوست بدارد و دوستان او را دوست بدارد و با دشمنانش دشمني كند.
[صفحه 34]

پرسش 056

دليل خلقت آتش جهنّم چيست؟
پاسخ: اين است كه همه‌ي مردم بر محبّت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام جمع نشدند زيرا خداوندِمتعال مي‌فرمايد:
«لَوِ اجْتَمَعَ النّاسُ كُلُّهُمْ عَلي وِلايَةِ عَلِيِّ بْنِ اَبي طالِبٍ لَما خَلَقْتُ النّارَ» [57]
اگر همه‌ي مردم بر دوستي حضرت علي عليه‌السّلام جمع مي‌شدند من آتش جهنم را نمي‌آفريدم.

پرسش 057

سر لوحه‌ي پرونده‌ي اعمال مومن در روز قيامت چه نام دارد؟
پاسخ: طبق فرمايش پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم: عُنْوانُ صَحيفَةِ الْمُؤْمِنِ حُبُّ عَلِيِّ بنِ اَبي طالِبٍ عليه‌السّلام [58] سرلوحه‌ي پرونده‌ي اعمال مؤمن دوستي و محبّت عليٍّ بن ابيطالب عليه‌السّلام است.

پرسش 058

ملاك ايمان و كفر چيست؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم به اميرالمؤمنين عليه السّلام فرمودند:
«يا عَلِيُّ لا يُحِبُّكَ إِلاَّ مَنْ طابَتْ وِلادَتُهُ وَ لا يُبْغِضُكَ اِلاَّ مَنْ خَبُثَتْ وِلادَتُهُ، وَ لا يُواليكَ اِلاَّ مُؤْمِنٌ وَ لا يُعاديكَ اِلاَّ كافِرٌ». [59] يا علي دوست نمي‌دارد تو را مگر كسي كه حلالزاده باشد و بغض تو را در دل ندارد مگر كسي كه حرامزاده باشد. ولايت تو را قبول نمي‌كند مگر مؤمن و با تو دشمني نمي‌كند مگر كافر.
[صفحه 35]

پرسش 059

ملاك سعادت و شقاوت چيست؟

قالَ رَسُولُ اللَّهِ صلّي اللّه عليه و آله و سلّم: «إِنَّ السَّعيدَ كُلَّ السَّعيدِ مَنْ أَحَبَّ عَلِيّاً في حَياتِهِ وَ بَعْدَ وَفاتِهِ وَ إِنَّ الشَّقِيَّ كُلَّ الشَّقِيِّ مَنْ أَبْغَضَ عَلِيّاً في حَياتِهِ وَ بَعْدَ وَفاتِهِ». [60] پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم فرمودند: سعادتمند حقيقي آن كسي است كه علي عليه‌السّلام را در حيات و بعد از وفاتش دوست بدارد و شقاوتمند واقعي كسي است كه علي عليه‌السّلام را در حيات و بعد از وفاتش دشمن بدارد.

[صفحه 36]

پرسش 060

فرزند اميرالمؤمنين عليه‌السّلام بودن بالاتر است، يا موالي آن حضرت عليه‌السّلام بودن؟

پاسخ: قالَ الصَّادِقُ عليه‌السّلام: «وِلايَتي لِعَلِيٍّ بْنِ أَبي طالِبٍ عليه‌السّلام اَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ وِلادَتي مِنْهُ، لاَِنَّ وِلايَتي لِعَلِيٍّ بْنِ أَبي طالِبٍ عليه‌السّلام فَرْضٌ وَ وِلادَتي مِنْهُ فَضْلٌ». [61].

امام صادق عليه‌السّلام فرمودند: «ولايت عليّ بن ابي‌طالب عليه‌السّلام براي من محبوبتر است از ولادتم از آن حضرت زيرا قبول ولايت علي عليه‌السّلام بر من واجب است ولي ولادتم از ايشان براي من فضيلت است.

شيعيان

پرسش 061

شيعيان از نظر اميرالمؤمنين عليه‌السّلام چه كساني هستند؟
پاسخ: حضرت علي عليه‌السّلام مي‌فرمايند:
«شيعَتي مُتَوَثِّقُونَ اَنْ لايُوادُّونَ مَنْ حادَّ اللّهَ وَ رَسَوُلَهُ وَلَوْ كانُوا آبائَهُمْ اَوْ اَبْنائَهُمْ وَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بَغَيْرِ حِسابٍ» [62] شيعيان من ثقه و مورد اطمينانند زيرا كسي را كه دشمن خدا و رسولش باشد دوست نمي‌دارند، حتّي اگر آن دشمن خدا و رسول پدر يا فرزند آنها باشد و شيعيان من بدون حساب به بهشت وارد مي‌شوند.
[صفحه 37]

پرسش 062

خيرالبرّيه چه كساني هستند؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم فرمودند: بهترين مردم علي عليه‌السّلام و شيعيان آن حضرت مي‌باشند كه در روز قيامت در حالي وارد عرصه‌ي محشر مي‌شوند كه از خدا راضي، خدا هم از آنان راضي است در آن روز دشمنان او خشمگين وارد محشر شده به زور به جهنم داخل مي‌شوند و به همين دليل هر جا علي عليه‌السّلام مي‌رفتند مردم مي‌گفتند: «جاءَ خَيْرُالْبَرِيِّةِ» آمد بهترين مردم. [63].

پرسش 063

خصلت‌هاي شيعيان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام از چه قرار است؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم فرمودند: يا علي! به شيعيان و دوستانت بشارت بده به ده خصلت:
1- همگي حلال‌زاده‌اند 2- ايماني نيكو و عالي دارند 3- خدا آنان را دوست دارد 4- قبرهاي آنها وسيع است 5- نور آنها اطرافشان را روشن مي‌كند 6- فقر از آنان به دور است و قلبهايشان بي‌نياز 7- خداوند دشمنانشان را نابود مي‌كند 8- از خوره و پيسي در امانند 9- گناهان و معاصي آنان محو و نابود مي‌شود 10- در بهشت با من مي‌باشند و من با آنها، پس خوشا به حالشان و جايگاه بلند و رفيعشان. [64].
[صفحه 38]

پرسش 064

آيا شيعيان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام به جهنّم داخل مي‌شوند؟
پاسخ: صفوان بن مهران گويد: به امام صادق عليه‌السّلام عرض كردم: شنيده‌ام كه شما فرموده‌ايد: «شيعيان ما اهل بهشتند». در حالي كه گروهي از آنها گناهكارند و مرتكب اعمال ناشايست شده، شراب مي‌خورند و اهل دنيا هستند.
حضرت فرمودند: آري! اين عده هم اهل بهشتند، شيعه‌ي ما از دنيا نمي‌رود مگر اينكه به درد و مرضي مبتلا شده يا مغروض گشته يا همسايه و يا همسر بد نصيب او مي‌شود، پس اگر مرگ او فرا رسيد و هنوز از گناهانش پاك نشده بود خدا سكرات مرگ او را افزون مي‌كند و پاك و پاكيزه از دنيا مي‌رود. گويد عرض كردم: پس حق الناس و رد مظالم چه مي‌شود؟ فرمودند: خداوند متعال حساب مردم را در روز قيامت به پيامبر صلّي اللّه عليه و آله و سلّم و اميرالمؤمنين عليه‌السّلام مي‌سپارد، پس هر كس از شيعيان ما حقّي از مردم بر گردن داشته باشد ما از خمس اموالش حساب كرده، گناهان بين او و خدا را نيز مي‌بخشيم و احدي از شيعيان ما داخل جهنم نمي‌شود. [65].

پرسش 065

در روز قيامت شيعيان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام را چگونه صدا مي‌زنند؟
پاسخ: همه‌ي مردم را به اسم مادرانشان صدا مي‌زنند ولي شيعيان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام را به اسم پدرانشان صدا مي‌زنند زيرا دوستان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام همه حلال زاده‌اند و حلال زادگان را به اسم پدرانشان مي‌شناسند. [66].
[صفحه 39]

دوستان و دشمنان

پرسش 066

چه كساني در روز قيامت يهودي و نصراني محشور مي‌شوند؟
پاسخ: قالَ رَسُولُ اللَّهِ صلّي اللّه عليه و آله و سلّم «يا اَيُّهَا النَّاسُ مَنْ آذي عَلِيّاً بُعِثَ يَوْمَ الْقِيامَةِ يَهُودِيّاً أَوْ نَصْرانِيّاً»
اي مردم هر كس اميرالمؤمنين عليه‌السّلام را بيازارد روز قيامت يهودي يا نصراني محشور مي‌شود.
[صفحه 40]

پرسش 067

دوستان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام چه مقامي دارند؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم فرمودند: هر كس علي عليه السّلام را دوست داشته باشد مرا دوست دارد و هر كه مرا دوست بدارد خدا از او راضي مي‌شود و هر كه خدا از او راضي شود بهشت را به او عطا مي‌كند، ملائكه براي او استغفار و آمرزش مي‌طلبند، درهاي بهشت براي او باز شده، از هر كدام بخواهد بدون حساب وارد مي‌شود، خداوند روز قيامت نامه‌ي اعمالش را به دست راستش مي‌دهد، به مانند انبيا با او برخورد مي‌كند، از دنيا نمي‌رود مگر از حوض كوثر بنوشد و از درخت طوبي تناول كند، سكرات مرگ براي او آسان شده، قبرش باغي از باغهاي بهشت مي‌گردد، به عدد هر رگي در بدنش به او حوريه‌اي عطا مي‌شود و شفاعت او درباره‌ي هشتاد نفر از خويشان و نزديكانش پذيرفته مي‌شود، به عدد هر مويي در بدنش باغي در بهشت به او عطا مي‌شود، ترس و واهمه‌ي نكير و منكر از او برداشته شده، قبرش نوراني گشته و به اندازه‌ي هفتاد سال راه وسعت مي‌يابد، روي او روز قيامت سفيد گشته، در زير سايه‌ي عرش با صدّيقين و شهدا و صالحين همنشين شده، از فزع اكبر و واهمه‌ي روز قيامت ايمن مي‌شود، حسناتش قبول و گناهانش آمرزيده گشته، در بهشت رفيق حمزه سيّدالشهدا مي‌گردد، حكمت و علم در قلبش ثابت گشته، كلمات صحيح و درست بر زبانش جاري شده، درهاي رحمت به روي او باز مي‌شود.
دوستدار علي عليه‌السّلام اسير خدا در روي زمين ناميده شده و پروردگار به واسطه‌ي او به ملائكه و حاملان عرش مباهات مي‌كند، ملكي از زير عرش به او ندا مي‌دهد: «اي بنده‌ي خدا اعمالت را از سر بگير، زيرا خدا تمام گناهانت را آمرزيده است»، خداوند تاج كرامت بر سرش گذارده، لباس عزّت به او پوشانده، مثل برقِ سريع او را از پل صراط گذرانده و سختي عبور را از او برمي‌دارد، ملائكه با او مصافحه كرده، ارواح انبيا به زيارتش مي‌روند و خداوند متعال همه‌ي حوائج او را برآورده مي‌فرمايد. [67].
[صفحه 41]

پرسش 068

نشانه‌ي حلال‌زادگي در زمان رسول خدا صلّي اللّه عليه و آله و سلّم چه بوده است؟

پاسخ: جابر بن عبداللّه گويد: ما محبت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام را بر فرزندانمان عرضه مي‌كرديم، پس هر كدام قبول مي‌كردند مي‌فهميديم كه فرزندان خودمان مي‌باشند و هر كدام قبول نمي‌كردند مي‌فهميديم كه از ما نيستند. [68].

پرسش 069

دوستان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام چگونه به بهشت وارد مي‌شوند؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم فرمودند: هنگامي كه روز قيامت مي‌شود ندا دهنده‌اي، ندا مي‌دهد: كجايند دوستان علي بن ابيطالب عليه السّلام؟ پس گروهي از صالحين برمي‌خيزند، به آنان گفته مي‌شود: «دست هر كه را مي‌خواهيد بگيريد و به بهشت وارد شويد» در اين هنگام هر كدام از آنها هزار نفر را از آتش جهنم نجات مي‌دهد، سپس براي بار دوم ندا مي‌دهد: بقيّه‌ي دوستان علي عليه‌السّلام كجايند؟ پس گروهي كه مقام متوسطي دارند برمي‌خيزند به آنان هم گفته مي‌شود: «هر كه را مي‌خواهيد براي رضاي خدا با خود به بهشت بريد» پس هر كه را بخواهند با خود مي‌برند و از جهنم نجات مي‌دهند، سپس نداي ديگري بلند مي‌شود: بقيه‌ي دوستان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام كجايند؟ پس گروهي كه به خود ظلم كرده، در دنيا اهل گناه و معصيت بوده‌اند برمي‌خيزند، در اينجا ندا مي‌آيد: دشمنان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام كجايند؟ پس عدّه‌ي زيادي برمي‌خيزند، در اين هنگام گفته مي‌شود هر هزار نفر از دشمنان را مقابل يكي از دوستان قرار دهيد و اعمال شايسته‌ي دشمنان مولا را به دوستان او مي‌دهند و به اين ترتيب همه‌ي دوستان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام از آتش جهنم نجات پيدا مي‌كنند. [69].
[صفحه 42]

پرسش 070

آن عدّه از يهود و نصاري و مجوس كه دوستدار اميرالمؤمنين عليه السّلام هستند مكانشان روز قيامت كجا است؟

پاسخ: بنا به فرمايش رسول گرامي اسلام صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم جاي آنها در قبّه‌اي از زبرجد سبز است كه در آسمان چهارم قرار دارد. [70].

فضائل و مناقب

پرسش 071

صبر حضرت علي عليه‌السّلام چگونه بود؟
پاسخ: حضرت علي عليه‌السّلام مي‌فرمايد: «صَبَرْتُ وَ فيِ الْعَيْنِ قَذي وَ فيِ الْحَلْقِ شَجي» صبر كردم مثل كسي كه خار و خاشاك در چشم و استخوان در گلو داشته باشد، صبري كه كودكان در آن جوان گشته و جوانان پير و كهنسال و كهنسالان در آن مي‌مُردند. [71].
[صفحه 43]

پرسش 072

علم اميرالمؤمنين عليه‌السّلام در چه حدّي است؟
پاسخ: علم امامان عليهم‌السّلام مخصوصاً اميرالمؤمنين عليه‌السّلام حدّ و حصر ندارد و همين براي ما بس كه پيامبراكرم‌صلّي اللّه عليه و آله و سلّم فرمودند: «اَنَا مَدينَةُ الْعِلْمِ وَ عَلِيٌّ بابُها».
من شهر علم هستم و حضرت علي عليه‌السّلام درب آن است. [72] و نيز فرمودند: تمام حكمت و دانش به ده جزء تقسيم مي‌شود نُه قسم آن به اميرالمؤمنين عليه السّلام و يك قسم باقيمانده به همه‌ي خلائق داده شده است. [73] و اميرالمؤمنين عليه‌السّلام نيز مي‌فرمايند: پيامبر صلّي اللّه عليه و آله و سلّم هزار باب از علم به من آموختند كه از هر كدام هزار درب باز مي‌شود. [74].

پرسش 073

رابطه‌ي حضرت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام با حق چگونه است؟
پاسخ: قالَ رَسُولُ اللَّهِ صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم «يا عَلِيُّ إِنَّ الْحَقَّ مَعَكَ وَ الْحَقُّ عَلي لِسانِكَ وَ في قَلْبِكَ وَ في عَيْنَيْكَ»
ياعلي حق باتو است و بر زبان و قلب و چشمانت حق نمايان است، اي مردم بدانيد علي عليه‌السّلام امير نيكوكاران است، هر كه به او ياري كند ياري شده و هر كه او را ذليل كند ذليل خواهد شد، حق با علي و تابع اوست، پس شما نيز از او پيروي كنيد. [75].
[صفحه 44]

پرسش 074

جواز عبور از پل صراط به دست چه کسي است؟
پاسخ: پيامبر اکرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم فرمودند: «إِذا کانَ يَوْمُ الْقِيامَةِ نُصِبَ الصِّراطُ عَلي شَفيرِ جَهَنَّمَ فَلا يُجاوِزُ إِلاَّ مَنْ کانَ مَعَهُ بَراءَةٌ بِوِلايَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبيطالِبٍ عليه‌السّلام»
هنگامي که روز قيامت مي‌شود پل صراط به روي جهنّم نصب مي‌شود و کسي از آن عبور نمي‌کند مگر اينکه با او امان نامه‌اي از عذاب بولايت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام باشد.
يکي از اصحاب رسول خدا به نام ابو سعيد خدري گويد به رسول خدا صلّي اللّه عليه و آله و سلّم عرض کردم: پدر و مادرم به فداي شما! منظور از امان نامه‌اي که فرموديد چيست؟ فرمودند: اينکه بگويد خدايي جز خداي يکتا وجود ندارد و محمّد صلّي اللّه عليه و آله و سلّم رسول و فرستاده‌ي خدا و علي عليه السّلام اميرمؤمنان و وصي و جانشين اوست. [76].

پرسش 075

یوم الانذار چه رابطه‌اي با اميرالمؤمنين عليه‌السّلام دارد؟
پاسخ: روزي است كه پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم خويشان نزديك خود را دعوت كردند و خود را معرفي به پيامبري كردند و فرمودند: هر كس اول از همه به من جواب مثبت داد، وزير و وصي و جانشين من بعد از من مي‌باشد كه فقط اميرالمؤمنين عليه‌السّلام سه بار جواب مثبت دادند در اين هنگام پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند:
«يا عَلي اَنْتَ وَزِيري و وَصيِّي وَ وارِثي وَ خَلِيفَتي مِنْ اَهْلي» [77].
[صفحه 45]

پرسش 076

حديث برادريِ حضرت علي با رسول خدا عليهم‌السّلام چگونه است؟
پاسخ: رسول خدا صلّي اللّه عليه و آله و سلّم ميان اصحاب خود برادري و اُخُوَّت برقرار كردند به جز اميرالمؤمنين عليه‌السّلام.
حضرت علي عليه‌السّلام گريان نزد رسول اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم آمده و عرض كردند: يا رسول الله صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم ميان اصحابتان برادري قرار داديد و مرا با احدي برادر نكرديد.
حضرت فرمودند: «أَنْتَ أَخي فِي الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ»
شما در دنيا و آخرت برادر من هستيد. [78].

پرسش 077

حلقه‌ي دَرِ بهشت چگونه است؟

پاسخ: دَرِ بهشت حلقه‌اي از ياقوت سرخ دارد كه با طلا زينت شده و هر دفعه‌اي كه به صدا در مي‌آيد يا علي مي‌گويد. [79].

[صفحه 46]

با دست ولا درب جنان كوبيدم
از حلقه‌ي در نام علي بشنيدم
يعني كه خداي دو جهان مي‌گويد
دربَست جنان را به علي بخشيدم

پرسش 078

چه موقع حضرت علي عليه‌السّلام پاي مبارك بر دوش پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم نهادند؟
پاسخ: ابن‌مغازلي در كتاب مناقب خود روايت كرده كه پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم در روز فتح مكّه به اميرالمؤمنين عليه‌السّلام فرمودند: يا علي، آيا اين بت را بر بام كعبه مي‌بيني حضرت علي عليه‌السّلام عرض كردند: بلي يا رسول اللَّه.
پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: من تو را بر دوش خود حمل مي‌كنم تا آن را پايين بياوري.
اميرالمؤمنين عليه‌السّلام عرض كردند: يا رسول اللَّه من شما را حمل مي‌كنم. حضرت فرمودند: اگر قبيله‌ي ربيعه و مُضَر بخواهند پاره‌اي از تن مرا حمل كنند در حالي كه من زنده باشم نمي‌توانند. و لكن علي جان تو بايست (تا من تو را بالا ببرم).
راوي مي‌گويد: پيغمبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم دستان مبارك خود را به دو ساق پاي اميرالمؤمنين عليه‌السّلام زده و آن حضرت را از زمين بلند كردند.
[صفحه 47]
به طوري كه سفيدي زير بغلهاي مباركشان ظاهر شد. و اميرالمؤمنين عليه‌السّلام را بر روي دوش مبارك خود گذاردند و سپس فرمودند: يا علي چه مي‌بيني؟
اميرالمؤمنين عليه‌السّلام عرض كردند:
مي‌بينم كه خداوند متعال مرا به واسطه‌ي شما شرافت داده به طوري كه اگر بخواهم دستانم را به آسمان بكشم به راحتي مي‌توانم.
پيامبر اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: يا علي! آن بت را بر زمين افكن. اميرالمؤمنين عليه‌السّلام آن بت را برداشته و بر زمين افكندند.
در اين هنگام رسول خدا صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم خود را از زير پاي اميرالمؤمنين عليه‌السّلام كنار كشيدند و اميرالمؤمنين عليه‌السّلام بر روي زمين افتاده و پس از آن خنديدند. رسول خدا صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: يا علي براي چه خنديدي؟
اميرالمؤمنين عليه‌السّلام عرض كردند: يا رسول اللَّه من از بالاي بام كعبه بر روي زمين افتادم ولي هيچ آسيبي به من نرسيد. رسول خدا صلّي‌اللَّه عليه و آله و سلّم فرمودند: چگونه به تو آسيبي برسد در حالي كه پيامبر خدا تو را بالا برد و جبرئيل امين تو را پايين آورد. [80].

پرسش 079

وقتي براي پيامبراكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم پرنده‌ي بريان شده آوردند حضرت چه دعائي كردند؟

پاسخ: فرمودند: خدايا! امام متّقين و اميرالمؤمنين و محبوب‌ترين خلقت را برسان تا با من هم غذا شود همان وقت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام تشريف آوردند و با پيغمبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم هم غذا شدند. [81].

[صفحه 48]

پرسش 080

مرتبه يقين اميرالمؤمنين عليه‌السّلام به چه حدّ است؟
پاسخ: حضرت علي عليه‌السّلام فرمودند:
«لَوْ كُشِفَ الْغِطاءُ مَا ازْدَدْتُ يَقيناً» [82] اگر پرده‌ها كنار رود به يقين من افزوده نمي‌شود كنايه از اين كه يقين واقعي در وجود اميرالمؤمنين عليه السّلام به كمال خود رسيده است.

پرسش 081

چه خصلتهايي از حضرت علي عليه‌السّلام آرزوي عمر بن الخطاب لعنة اللّه عليه بود؟

پاسخ: خود عمر مي‌گويد: سه خصلت به حضرت علي عليه‌السّلام داده شد كه هرگاه يكي از آنها از براي من بود من آن را بهتر از شتران سرخ مو مي‌پسنديدم، پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم دخترش را به او داد و از او داراي فرزند شد، همه‌ي درهاي خانه‌هايي كه به مسجد باز مي‌شد بست و و در خانه‌ي او را به جاي گذاشت و سوّم اينكه روز جنگ حُنَيْن پرچم پيرزوي را به او داد. [83].

[صفحه 49]

پرسش 082

اميرالمؤمين عليه‌السّلام چگونه با خورشيد صحبت فرمودند؟ پاسخ: امام جواد عليه‌السّلام از پدران بزرگوارشان روايت فرموده‌اند كه: روزي پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم به علي بن ابيطالب عليه السّلام فرمودند: يا اباالحسن با خورشيد صحبت كن، پس آن حضرت فرمودند: سلام بر تو بنده‌ي مطيع پروردگار، آنگاه خورشيد جواب داد: سلام بر شما اي اميرمؤمنان و اي امام متقيان و اي پيشواي روسفيدان يا علي شما و شيعيانتان در بهشت خواهيد بود در اينجا اميرمؤمنان عليه‌السّلام به سجده افتاده، چشمان مباركشان مملو از اشك شد، پس رسول اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم ايشان را در آغوش گرفته و فرمودند: اي برادر و حبيبم سرت را بالا بياور، خداوند متعال به واسطه‌ي تو بر هفت آسمان مباهات مي‌كند. [84].

پرسش 083

آيا فضائل حضرت علي عليه‌السّلام قابل شمارش است؟

پاسخ: خداوند به برادرم حضرت علي عليه‌السّلام فضائل بسياري عنايت فرموده كه قابل شمارش نيست پس هر كس به يكي از فضائل آن حضرت اقرار داشته، آن را ذكر كند، خدا تمام گناهان گذشته و آينده‌ي او را مي‌آمرزد و هر كس يكي از فضائل او را بنويسد ملائكه تا هنگامي كه آن نوشته باقي است براي او آمرزش مي‌طلبند و هر كس به يكي از فضائل او گوش فرا دهد خدا تمام گناهاني كه با استماع انجام داده مي‌آمرزد و هر كس به نوشته‌اي در فضائل او نگاه كند تمام گناهاني كه با نگاه كردن مرتكب شده مي‌آمرزد، سپس فرمودند: نگاه كردن به علي بن ابيطالب عليه‌السّلام عبادت است و ذكر و ياد او عبادت است و ايمان بنده‌اي نزد خدا قبول نمي‌شود مگر به قبول ولايت او و بيزاري و نفرت از دشمنان او. [85].

[صفحه 50]

پرسش 084

ملائكه چه نسبتي با حضرت علي عليه‌السّلام دارند؟
پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم فرمودند: ملائكه‌ي پروردگار خدمتگذاران اميرالمؤمنين و اهل بيت عليهم‌السّلام هستند و در روايت است كه روزي جبرئيل در محضر آن حضرت نشسته بود در اين هنگام اميرالمؤمنين عليه‌السّلام وارد شدند، پس جبرئيل مقابل آن حضرت برخواست و سلام عرض كرد، رسول خدا صلّي اللّه عليه و آله و سلّم فرمودند: مقابل اين جوان از جا برمي‌خيزي! عرض كرد: آري، او حقّ استادي بر گردن من دارد، هنگامي كه خدا مرا آفريد، از من پرسيد تو كيستي و اسمت چيست؟ و من كيستم و اسم من چيست؟ من در جواب متحيّر و سرگردان شدم در اين هنگام در عالم انوار اين جوان ظاهر شده، جواب اين سؤالات را به من آموخت و فرمود بگو: تو پروردگار جليل و با عظمتي و اسم تو جميل و زيباست و من بنده‌ي ذليل تو هستم و اسمم جبرئيل است، حضرت فرمودند: چند سال است كه آفريده شده‌اي؟ عرض كرد: ستاره‌اي است كه هر سي‌هزار سال يك مرتبه از عرش طلوع مي‌كند و من تا به حال سي‌هزار بار آن را ديده‌ام، حضرت فرمودند: اگر باز هم آن را ببيني مي‌شناسي؟ عرض كرد: چگونه نشناسم، فرمودند: يا علي، عمامه را از سر بردار در اين هنگام جبرئيل ديد آن ستاره از پيشاني آن حضرت ظاهر شد. [86].
[صفحه 51]

پرسش 085

ردّ الشمس چگونه بوده است؟
پاسخ: فقيه شافعي مذهب ابن‌مغازلي در كتاب خود روايت كرده: كه پيامبر صلّي اللّه عليه و آله و سلّم سر مباركشان در دامان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام بود كه وحي بر ايشان نازل شد و اميرالمؤمنين عليه‌السّلام هنوز نماز عصر را نخوانده بودند كه آفتاب غروب كرد، پس پيامبر صلّي اللّه عليه و آله و سلّم عرض كردند: پروردگارا! علي عليه‌السّلام بر طاعت تو و رسولت بود آفتاب را براي او برگردان تا نماز عصرش را بخواند، راوي گويد: پس ديديم آفتاب طلوع كرد، بعد از آنكه غروب كرده بود. [87].
[صفحه 52]

پرسش 086

آيا شيطان هم فضائل اميرالمؤمنين عليه‌السّلام را مي‌داند؟
پاسخ: سلمان فارسي رحمة اللّه عليه گويد: ابليس در مقابل عدّه‌اي از دشمنان اميرالمؤمنين عليه‌السّلام كه ايشان را اهانت مي‌كردند ايستاده، به آنان گفت: واي بر شما، چرا مولاي خود را اهانت مي‌كنيد؟ گفتند: از كجا مي‌داني مولاي ما علي عليه‌السّلام است؟ گفت: از فرمايش پيامبرتان كه فرمودند: هر كه من مولاي او هستم، علي عليه‌السّلام مولاي اوست، گفتند: آيا تو از مواليان و شيعيان او هستي؟ گفت: نه از شيعيان او و نه از مواليان اويم، بلكه من علي را دوست دارم و اگر كسي با او دشمني كند در مال و فرزندانش شريك مي‌شوم، گفتند: براي ما از فضائل علي عليه‌السّلام چيزي بگو! گفت: گوش كنيد، اي ناكثين و قاسطين و مارقين، من خداوند عزوجل را در ميان جنّيان دوازده هزار سال عبادت كردم، بعد از آن در آسمان اوّل نيز به همراه ملائكه دوازده هزار سال او را عبادت كردم، روزي در حالي كه مشغول تسبيح و تقديس ذات احديّت بوديم يك مرتبه نور عجيبي كه چشمها را خيره مي‌كرد از آسمان اوّل عبور كرد، پس ملائكه به سجده افتاده، گفتند: «سُبّوحٌ قُدّوسٌ» اين نورِ ملك مقرّب يا پيامبر مرسلي است، امّا در اين هنگام از جانب خداوند عزوجل ندا رسيد: «نه نور ملك مقرّب و نه پيامبر مرسل است بلكه نور طينت و گِل وجود علي بن ابيطالب عليه‌السّلام است. [88].
[صفحه 53]

پرسش 087

اسم اعظم خداوند متعال چيست؟

پاسخ: روزي از روزها اميرالمؤمنين عليه‌السّلام از راهي مي‌گذشتند، در راه يكي از اهالي خيبر با ايشان همراه شد، از اتفاق به رودي رسيدند، پس آن خيبري عباي خود را زير پا قرار داد و از روي آب عبور كرد، سپس رو به آن حضرت نموده، گفت: اي مرد اگر مي‌دانستي آنچه من مي‌دانم از روي آب عبور مي‌كردي، حضرت فرمودند: سر جاي خود بايست، سپس اشاره‌اي به آب كردند، يك مرتبه از حركت ايستاد و منجمد گرديد و ايشان از روي آن عبور كردند وقتي او اين معجزه را ديد روي پاهاي آن حضرت افتاده، عرض كرد: اي جوان چه گفتي كه آب يخ بست؟ حضرت فرمودند: تو چه گفتي كه توانستي روي آب حركت كني، عرض كرد: من خدا را به اسم اعظم خواندم، حضرت فرمودند: اسم اعظم چيست؟ عرض كرد: اسم وصي و جانشين حضرت محمّد صلّي اللّه عليه و آله و سلّم، حضرت فرمودند: منم آن وصي و جانشين حضرت محمّد صلّي اللّه عليه و آله و سلّم، در اين هنگام مرد خيبري ايمان آورده، گفت: حقّا كه تو وصي و جانشين او هستي. [89].

پرسش 088

چه كسي روز قيامت بيش از همه حسرت مي‌خورد؟
پاسخ: امام صادق عليه‌السّلام كسي كه جواني و قوّت خود را در عبادتها و نمازها بگذراند، امّا به مقام و منزلت علي بن ابيطالب عليه‌السّلام معتقد نباشد روز قيامت بيش از همه حسرت مي‌خورد. [90].
[صفحه 54]

پرسش 089

پنهان نمودن و بيان نكردن فضائل اميرالمؤمنين علي عليه‌السّلام چه عقوبتي دارد؟

پاسخ: پيامبر اكرم صلّي اللّه عليه و آله و سلّم فرمودند: خداوند متعال مخلوقات خود را عذاب نمي‌كند مگر به خاطر گناهان علما و دانشمنداني كه فضائل حضرت علي عليه‌السّلام و اهل‌بيت آن حضرت را پنهان نموده، بيان نمي‌دارند، بدانيد در روي زمين بعد از انبيا و رسولان، جنبنده‌اي برتر از شيعيان و دوستان او وجود ندارد، آن كساني كه امر او را ظاهر كرده، فضائلش را منتشر مي‌نمايند، رحمت خدا آنان را فرا گرفته، ملائكه براي آنان آمرزش مي‌طلبد، پس واي بر آنها و چاه ويل كاملاً مخصوص كساني كه فضائل او را پنهان نمايند و امر او را مخفي كنند، چگونه مي‌خواهند آتش جهنم را تحمل نمايند. [91].

دوران حکومت

پرسش 090

اميرالمؤمنين عليه‌السّلام با خطاكاران چگونه رفتار مي‌كردند؟
پاسخ: خطاهاي آنها را مي‌بخشيدند و مورد عفو قرار مي‌دادند و مي‌فرمودند، خداوند فرموده: «اِدْفَعْ بِالَّتي هِيَ اَحْسَنُ الَّسيِّئَةَ» يعني كسي كه به تو بدي مي‌كند جوابش را به خوبي بده. و با همين رفتار بسياري از مخالفان دوست و موافق حضرت گشتند. [92].
[صفحه 55]

پرسش 091

طعام حضرت علي عليه‌السّلام چه بوده است؟
پاسخ: حضرت نان جوين خشك با نمك ميل مي‌فرمودند و شكم مبارك خود را هيچگونه سير نمي‌كردند [93] و مي‌فرمودند: شايد در دورترين نقاط قلمرو حاكميّت من ضعيفي باشد كه غذاي سير نخورده و من بايد مثل او زندگي كنم.

پرسش 092

چرا حضرت علي عليه‌السّلام تنها در كوچه‌ها و بازارها رفت و آمد مي‌كردند؟

پاسخ: زيرا مي‌خواستند اگر ضعيفي ديدند او را ياري كنند و اگر گمشده‌اي ديدند، راه را به او نشان دهند و به مغازه‌ها سر مي‌زدند و براي آنها قرآن تلاوت مي‌كردند و آنها را راهنمايي به كسب و كار حلال مي‌كردند. [94].

پرسش 093

عدل عليّ بن ابيطالب عليه‌السّلام چگونه بود؟
پاسخ: عدالت حضرت مافوق تصوّر بشر است و آن چه ما مي‌دانيم فقط ذره‌اي از ذرات درياي عدالت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام است كه در اين باره دكتر طه حسين مي‌گويد:
قُتِلَ عَلِيٌّ بْنُ ابَي طالِبٍ في مِحْرابِ عِبادَتِهِ لِشِدَّةِ عَدالَتِهِ
حضرت علي عليه‌السّلام به خاطر شدّت عدالت در محراب عبادت كشته شد.
[صفحه 56]

پرسش 094

وقتي عمروعاص لعنة اللّه عليه براي مطلبي شخصي به بيت المال آمد حضرت علي عليه‌السّلام چه كردند؟

پاسخ: حضرت علي عليه‌السّلام وقتي ديدند عمرو عاص لعنة اللّه عليه مي‌خواهد درباره‌ي امور شخصي صحبت كند چراغي را كه متعلّق به بيت المال بود خاموش كردند و در زير نور ماه به صحبت نشستند. [95].

پرسش 095

وضع آزادي در حكومت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام چگونه بود؟
پاسخ: اميرالمؤمنين عليه‌السّلام به پيروي از رسول خدا صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم آزادي تمام اقشار و حتي اقليتهاي مذهبي تحت پرچم اسلام را محترم مي‌شمردند و هيچ‌كس را مجبور به ترك دين خود و پذيرش دين اسلام نمي‌نكردند، بلكه بالعكس با آنان به همان ايده‌اي كه داشتند رفتار مي‌كردند.
[صفحه 57]

پرسش 096

اميرالمؤمنين عليه‌السّلام درباره‌ي آزادي چه مي‌فرمايند؟
پاسخ: لاتكُنْ عَبْدَ غَيْرِكَ وَ قَدْ جَعَلَكَ اللّهُ حُرّاً. [96].
فرمودند: بنده‌ي ديگران مباش در حاليكه خداوند تو را آزاد قرار داده است.

پرسش 097

رفتار اميرالمؤمنين عليه‌السّلام با اسيران چگونه بوده است؟
پاسخ: از خريد و فروش اسيران به عنوان برده و بنده ممانعت مي‌كردند و مي‌فرمودند: رسول خدا صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم فرموده‌اند:
«اِرْحَمُوا عَزيزاً ذَلَّ وَ غَنِيّاً اِفْتَقَرَ، وَ عالِماً ضاعَ في زَمانِ جُهّالٍ» [97] سه شخص را مورد مرحمت و لطف قرار دهيد 1- كسي كه روزگاري عزيز بوده و اكنون ذليل گشته 2- كسي كه روزگاري ثروتمند بوده و اكنون فقير گشته 3- دانشمندي كه در زمان عده‌اي نادان حقش ضايع گشته.

پرسش 098

رفتار اميرالمؤمنين عليه‌السّلام با يتيمان چگونه بود؟
پاسخ: به حدّي بود كه بعضي از اصحاب مي‌گفتند: اي كاش ما هم يتيم بوديم و علي عليه‌السّلام با ما چنين رفتاري داشت و به همين دليل به حضرت ابواليتامي يعني: پدر يتيمان مي‌گفتند. [98].
[صفحه 58]

پرسش 099

قضاوتهاي اميرالمؤمنين عليه‌السّلام چگونه بوده است؟
پاسخ: با اينكه چيزي از علمشان مخفي نبود، هيچگاه بدون تحقيق قضاوت نمي‌كردند و حتّي پس از تحقيق فوراً رأي خود را اظهار نمي‌داشتند، بلكه تا حدود امكان اظهار نظر را به تأخير مي‌انداختند و به اين سبب متّهم از مجازات نجات مي‌يافت و يا اينكه بي‌گناهيش به اثبات مي‌رسيد.

پرسش 100

زندگاني اميرالمؤمنين عليه‌السّلام در هنگام زمامداري چگونه بوده است؟
پاسخ: به پيروي از پيامبر والا مقام اسلام صلّي اللّه عليه و آله و سلّم، در نهايت سادگي بود و هيچ گونه تكبّري را بر مردم روا نمي‌داشتند.

پرسش 101

يك زمامدار از نظر اميرالمؤمنين عليه‌السّلام بايد داراي چه صفاتي باشد؟
پاسخ: حضرت علي عليه‌السّلام در طي عهد نامه‌اي به مالك اشتر استاندار خود متذكّر مي‌شوند كه: «به مانند شير درنده‌خويي در ميان مردم نباش و بايد وجود حاكم اسلامي سراسر مهر و لطف براي مردم باشد». [99].
[صفحه 59]

پرسش 102

مقدار استفاده حضرت علي عليه‌السّلام از بيت‌المال به چه اندازه بوده است؟

پاسخ: اميرالمؤمنين عليه‌السّلام در عين اقتدار و گسترش قلمرو حاكميت نه تنها نسبت به بيت المال سوء استفاده نكرده بلكه براي خود حقوقي مساوي با ديگران از بيت المال قرار داده بودند و گاهي همان حقوق ناچيز را نيز در راه خدا انفاق مي‌نمودند.

پرسش 103

لباسهاي حضرت علي عليه‌السّلام در هنگام حكومت چه بود؟
پاسخ: فقط دو قطعه پارچه‌ي كم قيمت به تن داشتند و مي‌فرمودند: من روزي كه به اين شهر آمدم بيش از اين لباسي به تن نداشتم و اگر روز خروجم از شهرشما چيز بيش از اين به همراه داشتم، اين خيانت است. [100].

پرسش 104

حضرت علي عليه السّلام درباره‌ي رأي و نظر ديگران چه رفتاري داشتند؟
پاسخ: مانند افراد مستبد و خود محور زندگي نمي‌كردند، بلكه براي رأي مردم ارزش قائل بودند و در نهج‌البلاغه آمده است: شما بر من حق رأي دادن داريد كه من با شما مشورت كنم و شما نيز رأي بدهيد. [101].
[صفحه 60]

پرسش 105

آيا در زمان حكومت اميرالمؤمنين عليه‌السّلام در تعيين استاندار و حاكم رأي مردم دخالت داشت؟

پاسخ: هنگامي كه حاكمي از سوي حضرت براي يكي از شهرها تعيين مي‌شد به او دستور مي‌دادند كه تمام مردم را در ميدان عمومي شهر گرد خود جمع كند و درباره‌ي رياستش با مردم نظر خواهي كند اگر احياناً نظر مثبت نمي‌دادند بايد شهر را رها مي‌كرد تا حاكم ديگري تعيين مي‌شد.

پرسش 106

در حكومت علي عليه‌السّلام با اموال مردم چگونه رفتار مي‌شد؟
پاسخ: در مكتب اميرالمؤمنين عليه‌السّلام كه مكتب خدا و رسول اكرم صلّي اللَّه عليه و آله و سلّم است، هر كس كه حقوق خدا، و حقوق مردم را مي‌پرداخت بقيه دارائيش محترم بود و هيچ كس به هيچ عنوان حقّ تعرّض به ثروت و دارائي مشروع مردم را نداشت.

پرسش 107

توصیه‌ي اميرالمؤمنين عليه‌السّلام به مأمور جمع‌آوري زكات چه بود؟
پاسخ: همراه با تقواي خدا حركت كن و مواظب باش كه هيچ مسلماني را نترساني و به زور و اكراه از زمين او رد نشوي و مواظب باش كه بيش از حق خدا از اموال او دريافت نكني ... و مواظب باش هيچ‌گاه مسلماني را اهانت نكني و حتي يك يهودي يا نصراني را براي خراج مورد ضرب و توهين قرار ندهي ... [102].
[صفحه 61]

پرسش 108

استفاده‌ي اميرالمؤمنين عليه‌السّلام از بيت المال چگونه بوده است؟

پاسخ: اموال بيت المال را در ميان مردم تقسيم مي‌كرده و حتي دارائي خود را نيز در راه خدا انفاق مي‌كردند تاجائيكه به هنگام شهادت حدود هفتصد هزار درهم بدهكار بودند.

پرسش 109

امر قضاوت در حكومت علي عليه‌السّلام چگونه بوده است؟
پاسخ: حضرت علي عليه‌السّلام روزي يكي از قضات خود به نام ابوالاسود دُئَلي را از منصب خود معزول داشتند، اين شخص به خدمت امام عليه‌السّلام شرفياب شده و عرضه داشت يا اميرالمؤمنين، چرا مرا از منصب قضاوت عزل كرديد با اينكه خيانتي را مرتكب نشده‌ام حضرت فرمودند، چون شنيده‌ام كه صدايت را بلندتر از صداي طرفين نزاع قرار مي‌دهي.
[صفحه 62]

پرسش 110

رفتار اميرالمؤمنين عليه‌السّلام با ابن‌مُلْجَم مرادي لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَيْه چگونه بوده است؟
پاسخ: ابن‌ملجم روزي آمد و از حضرت مركبي خواست و
آن حضرت مركبي به او دادند و بعد رو به حضّار كرده و فرمودند: من حيات او را مي‌خواهم و او كشتن مرا. من با او رفتاري كرده و مي‌كنم كه هيچ بهانه‌اي براي اجراي تصميمش نداشته باشد. همه بدانيد او قاتل من است. بعضي از حضّار گفتند: پس چرا آزادش گذارده‌ايد؟ حضرت فرمودند: براي اينكه هنوز مرا نكشته. [103] اَلْحَمْدُ لِلّهِ الَّذي جَعَلَ كَمالَ دينِهِ وَ تَمامَ نِعْمَتِهِ بِوِلايَةِ اَميرِالْمُؤْمِنينَ عَلَيْهِ السَّلامُ وَ جَعَلَنا مِنَ الْمُتَمَسِّكينَ بِحَبْلِهِ
سيّد حسن‌رضا جزايري
هئيت جوانان راه ولايت علي بن ابيطالب عليه‌السلام
نجف آباد- مسجد فاطميّه عليهاالسلام
[صفحه 63]

امشب از عشق علي مستيم ما
جرعه نوش باده‌اش هستيم ما
از شراب مهر او دل شاد شد
شيعه‌اش از درد و غم آزاد شد
خود بفرمود آن امام متّقين
بهر خلق حق منم حبل المتين
آن صراط المستقيم حق منم
آنكه باطل را كند زاهق منم
حق بفرموده است با صوت جلي
يا محمّد لا فتي الاّ علي
در خم و پيچ دو ابرويم فلك
غرق در عشقم بُوَد جنّ و ملك
عروة الوثقاي حق نفس نبي
گفت احمد بعد من هستي ولي
كعبه از نور گِل من كعبه شد
خانه‌ي حق زين ولادت قبله شد
جلوه‌اي از نور من حور و جنان
خلق شد از من زمين و آسمان
من نماز و روزه‌ي واليستم
دشمن هر منكر و غاليستم
شيعه‌ي من مردنش مرگ شهيد
دشمن من كل كفّار عنيد
در غل و زنجير با صوت جلي
خود شنيدم يا علي، قل يا علي
يا علي گفتن شعار انبياست
جلوه‌ي تفسير لا حول و لاست
گمن كه خود مشكل گشاي عالمم
هست نام فاطمه ورد لبم
فاطمه محبوبه‌ي داور بُوَد
اسم او رمز دل حيدر بُوَد
يا علي يا راحم الشيخ الكبير
يا ابانا عفو كن ذنب الكثير
[صفحه 64]

کن عطا عيدي به ما اي مقتدا
كاظمين و سامرا و كربلا
کن نجف قسمت که گردم زائرت
بوسم از جان خاك خوش بوي درت

پاورقي

[1] امام صادق عليه‌السّلام به فضيل فرمودند: اي فضيل آيا گرد هم جمع مي‌شويد، احاديث ما را براي يكديگر ذكر مي‌كنيد؟عرض‌كرد: بلي فدايت گردم. فرمودند: همانا اين مجالس را من دوست مي‌دارم، اي فضيل امر ما را زنده كنيد، خداوند رحمت كند كسي را كه امر ما اهل بيت عليهم‌السّلام را زنده كند. بحارالأنوار: ج 44، ص 282.
[2] خداوند متعال مي‌فرمايد: «وَ ما خَلَقْتُ الجِنَّ وَ الإنْسَ إلاَّ لِيَعْبُدُونَ» سوره‌ي ذاريات، آيه‌ي 56.
[3] سوره‌ي احزاب آيه 33: ثعلبي در تفسير خود از اُمّ سلمه و از عايشه به نقل از پيامبر اكرم صلّي‌اللَّه عليه وآله وسلّم و همچنين حاكم نيشابوري در شواهد التنزيل بطرق متعدد چنين نقل مي‌كند كه مراد از اهل بيت در اين آيه پيامبر اكرم و حضرت علي و حضرت زهرا و امام حسن و امام حسين عليهم‌السّلام مي‌باشند.
[4] مناقب ابن‌شهر آشوب: ج 2، ص 287.
[5] المحتضر: ص 107، بحارالانوار: ج 25، ص 383.
[6] بحارالانوار: ج 39، ص 236، مأة منقبة: ص 125.
[7] مأة منقبة: ص 173، بحارالانوار: ج 27، ص 121، غاية المرام: ص 69.
[8] سوره‌ي بقره: آيه 207.
[9] مناقب ابن‌شهر آشوب: ج 1، ص 282.
[10] بحارالانوار: ج 19، ص 60.
[11] بحارالانوار: ج 26 ص 41، ج 19 ص 64.
[12] بحارالانوار: ج 19 ص 116.
[13] اعلام الوري: ص 113.
[14] بحارالانوار: ج 20، ص 74.
[15] عمروبن عبدود مشهورترين و دلاورترين جنگجوي عرب بود به طوري كه كسي توانائي مبارزه‌ي با او را نداشت و واقدي مي‌نويسد وقتي عمروبن عبدود مبارز مي‌طلبيد سكوت بر همه‌ي مسلمانان حكمفرما بود «و كان علي رؤوسهم الطير» اين جمله در عرب ضرب المثلي است كنايه از همين مطلب، مناقب ابن‌مغازلي: ج 2 ص 470.
[16] بحارالانوار: ج 39 ص 3.
[17] و امام صادق عليه‌السّلام مي‌فرمايند: من نيز جزء ثقلين هستم، احقاق الحقّ: ج 8، ص 319.
[18] بحارالأنوار: ج 21، ص 3.
[19] بحارالانوار: ج 21، ص 15.

[20] بحارالانوار: ج 39، ص 14.
[21] بحارالانوار: ج 21، ص 29.
[22] مناقب ابن‌مغازلي: ص 337.
[23] حديقةالشيعة: ص 92.
[24] بحارالانوار: ج 21، ص 10.
[25] بحارالانوار: ج 37، ص 203، الغدير: ج 1، ص 22.
[26] بحارالانوار: ج 21، ص 387، عوالم: ج 15: 3، ص 44 و 97.
[27] بحارالانوار: ج 37، ص 111، الغدير: ج 1، ص 11.
[28] بحارالانوار: ج 37، ص 215.
[29] الغدير: ج 1، ص 11.
[30] الغدير: ج 1، ص 11.
[31] الغدير: ج 1، ص 11.
[32] بحارالانوار: ج 73، ص 127، الغدير: ج 1، ص 274.
[33] الغدير: ج 1، ص 291، عوالم: ج 15: 3، ص 199.
[34] بحارالانوار: ج 37، ص 120، عوالم: ج 15: 3، ص 85.
[35] روضه‌ي كافي: ص 344.
[36] روضه‌ي كافي: ص 344.
[37] اقبال الاعمال: ص 464.
[38] اقبال الأعمال: ص 464.
[39] اقبال الاعمال: ص 464.
[40] اقبال الأعمال: ص 464.
[41] اقبال الأعمال: ص 464.
[42] اقبال الأعمال: ص 464.
[43] ارشاد القلوب: ص 378.
[44] تفسير فرات كوفي: ص 46.
[45] مشارق انوارالیقين: ص 55.
[46] تفسيرالميزان: ج 1، ص 252.
[47] سوره‌ي آل عمران: آيه‌ي 61.
[48] تفسير درّالمنثور: ج 4، ص 38، صحيح مسلم: ج 2، ص 360، صحيح ترمذي: ج 2، ص 300، مسند احمد حنبل: ج 1، ص 185، تفسير ثعلبي: ص 95.
[49] حديقة الشيعة: ص 46.
[50] نهج‌البلاغه: نامه‌ي 47.
[51] احقاق الحق: ج 4، ص 338، بحر المناقب: ص 35.
[52] مشارق أنوارالیقين في اسرار اميرالمؤمنين: ص 69.
[53] امالي طوسِي: ص 331، بشارة المصطفي: ص 249، درجات

الرفيعة: ص 50، مأة منقبة: ص 175، غاية المرام: ص 46.
[54] مشارق انوار اليقين: ص 67، مأة منقبة: ص 43، غاية المرام: ص 585، مدينة المعاجز: ج 2، ص 438.
[55] تفسير امام عسكري: ص 49، امالي صدوق: ص 57.
[56] بشارة المصطفي: ص 150.
[57] امالي صدوق: ص 523.
[58] تاريخ بغداد: ج 4، ص 410.
[59] بحارالانوار: ج 36، ص 246.
[60] مشارق انوار اليقين: ص 55.
[61] بحارالانوار: ج 39، ص 299.
[62] حِلْيَةُ الأبرار: ج 2، ص 123.
[63] بشارة المصطفي: ص 122، شواهد التنزيل: ج 2، ص 157.
[64] اعلام الدين: ص 450، الزّهد: ص 86، خصال: ج 2، ص 430، روضة الواعظين: ص 346، مشكاة الانوار: ص 79.
[65] الروضة في الفضائل: ح 185، بحارالانوار: ج 68، ص 114.
[66] بحارالانوار: ج 68، ص 76.
[67] مأة منقبة: ص 64، بحارالانوار: ج 27، ص 114، فضائل الشيعة: ص 45 بشارة المصطفي: ص 37، تأويل الآيات: ج 2، ص 865.
[68] علل الشرايع: ج 1، ص 142، بحارالانوار: ج 27، ص 151، مدينة المعاجز: ج 2، ص 215.
[69] مشارق انوار اليقين: ص 155، بحارالانوار: ج 7، ص 210.
[70] مناقب ابن‌شهر آشوب: ج 3، ص 200.
[71] نهج‌البلاغه: خطبه‌ي سوّم «معروف به شقشقيّه».
[72] بحارالانوار: ج 40، ص 204.
[73] ترجمه‌ي امام علي بن ابيطالب: ج 42، ص 384.
[74] كنزالعمال: ج 6، ص 392.
[75] مناقب خوارزمي: ص 77 و 111.
[76] مأة منقبة: ص 62، بحارالانوار: ج 39، ص 201.
[77] تاريخ طبري: ج 2، ص 62، بحارالانوار: ج 18، ص 181.
[78] صحيح ترمذي: ج 2، ص 299.
[79] امالي صدوق: ص 684.
[80] بحارالانوار: ج 38، ص 86.
[81] مناقب ابن‌مغازلي: ص 156.
[82] بحارالانوار: ص 209.
[83] ذخائر العقبي: ص 77.
[84] مناقب خوارزمي: ص 63، بحارالانوار: ج 41، ص 169، كشف الغمّة:

ص 44، فرائد السمطين: باب 38، ينابيع المودّة: ص 140.
[85] مأة منقبة: ص 177، بحارالانوار: ج 26، ص 229، كفاية الطالب: ص 252، فرائد السمطين: ج 1، ص 19، ميزان الاعتدال: ج 3، ص 467، امالي صدوق: ص 119.
[86] انوار نعمانية: ج 1، ص 15.
[87] مناقب ابن‌مغازلي: ص 96، مناقب خوارزمي: ص 217.
[88] امالي صدوق: ص 427، بحارالانوار: ج 39، ص 162، مدينة المعاجز: ج 1، ص 123، علل الشرايع: ص 143.
[89] مشارق انوار اليقين: ص 172، مدينة المعاجز: ج 1، ص 430.
[90] مستدرك الوسائل: ج 1، ص 162، بحارالانوار: ج 27، ص 186.
[91] مشارق انوار اليقين: ص 151، الدمة الساكبة: ج 2، ص 56.
[92] بحارالانوار: ج 71، ص 421.
[93] بحارالانوار: ج 41، ص 102.
[94] بحارالانوار: ج 41، ص 54.
[95] بحارالانوار: ج 41، ص 116.
[96] بحارالانوار: ج 77، ص 212.
[97] بحار الأنوار: ج 74، ص 405.
[98] بحارالانوار: ج 41، ص 28.
[99] نهج‌البلاغه‌ي فيض الإسلام: ص 993.
[100] بحارالانوار: ج 40، ص 325.
[101] شرح نهج البلاغه‌ي ابن‌ابي‌الحديد: ج 2، ص 189.
[102] بحارالانوار: ج 33، ص 527.
[103] استيعاب، ابن‌عبدالبر: ص 70.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌اي قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم
جاهِدُوا بِأَمْوالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ في سَبيلِ اللَّهِ ذلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
(سوره توبه آیه 41)
با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند
بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص 159
بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال 1340 هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.
مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال 1385 هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.
اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز :
الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی
ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه
ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازيهاي رايانه اي و ... اماکن مذهبی، گردشگری و...
د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رايگان نرم افزار هاي تلفن همراه و چندين سايت مذهبی ديگر
ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای
و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط 2350524)
ز)طراحی سیستم هاي حسابداري ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و...
ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...
ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه
ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگي مذهبي قائميه اصفهان
تاریخ تأسیس: 1385 شماره ثبت : 2373 شناسه ملی : 10860152026
وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com
فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com
تلفن 25-2357023- (0311) فکس 2357022 (0311) دفتر تهران 88318722 (021) بازرگانی و فروش 09132000109 امور کاربران (0311)2333045

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت

امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله.
شماره حساب 621060953 ، شماره کارت :6273-5331-3045-1973و شماره حساب شبا : IR90-0180-0000-0000-0621-0609-53به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید
ارزش کار فکری و عقیدتی
الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -: هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».
التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».
[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».
مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».